

KURTULUŞ

DEVİRİM İÇİN SAVAŞMAYANA SOSYALİST DENMEZ!

Silahlı Propaganda ve
Gerilla Savaşı

Nikaragua'da Devrim ve Seçim

Proletarya ve
Sosyalist Siyasal Bilinç

Demokratik Muhalefette
“Demokrat!”

Türkiye Devriminde
Kürt Ulusu

Bir Belge

İdeolojik-Politik Eğitim İçin
Kaynaklar

Mahir Çayan
Devrim Yolu

Türkiye Halk Kurtuluş Partisi

**HALKIN
DEVİRİMCİ
ÖNCÜLERİ**

KURTULUŞ,
THKP/HDÖ-Genel Komitesi'
nin bir yayınıdır.
Türkiye/1991

Silahlı Propaganda ve Gerilla Savaşı

“Oligarşi ile halkın düzene karşı memnuniyetsizlik ve genellikle bilinçsiz tepkileri arasında kurulmuş olan suni dengeyi bozmanın, kitleleri devrim saflarına çekmenin temel mücadele metodu silahlı propagandadır.

Emekçi kitlelerin ekonomik ve demokratik mücadelelerinin, oligarşik diktatörlük –isterse temsili görünüm içinde olsun– tarafından terörle bastırıldığı, merkezi otoritenin ordusu, polisi vs. ile ‘dev’ gibi güçlü olarak halk kitlelerine gözük-tüğü, gizli işgalin var olduğu bu ülkelerde, **kitlelerle temas kurmanın**, onları geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile **devrim saflarına kazanmanın** temel mücadele metodu **silahlı propagandadır.**”* (abç)

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi’nin bu belirlemesi, devrimci mücadelenin sürdürülüşüne ilişkin olduğu kadar, taktiklerine de yön verecek niteliktedir. Bu açıdan bu belirlemenin doğru bir biçimde kavranılması ve buna göre mücadelenin sürdürülmesi gerekmektedir. Özellikle 12 Eylül sonrasında suni dengenin yeniden güçlendirildiği ve buna paralel olarak **depolitizasyonun** hemen her kesim arasında etkin bir biçimde var olduğu bir dönemde, bu belirleme daha da büyük önem kazanmaktadır.

Silahlı propaganda, kır ve şehir gerilla savaşı ile psikolojik ve yıpratma savaşını içerir. Dolayısıyla, silahlı propagandanın yürütülmesinden söz edildiği zaman, doğrudan gerilla

savaşının (kır ve şehir gerilla savaşı olarak) sürdürülmesinden söz ediliyor demektir. Silahlı propaganda ile gerilla savaşının bu ilişkisi, mücadele biçimi ile bu biçimin temel aracı arasındaki ilişkidir. Bir başka deyişle, gerilla savaşının devrimci politik amaçlarla siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının bir aracı olarak yürütülmesine, yani politik kitle mücadelesi olarak ele alınmasına silahlı propaganda denir.

Bu belirlemelerin değişik somut koşullarda nasıl pratiğe geçirileceği, kesinkes koşulların somut bir tahlilini gerektirir. Ancak somut durumların tahlili, böyle bir belirlemenin ışığında yapıldığı koşullarda, silahlı propagandanın doğru bir biçimde sürdürülmesi olanaklı olur.

Öncü savaşının amacı, suni dengeyi bozmak, halk kitlelerinin mevcut düzene karşı tepkilerini açığa çıkarmak ve devrimci mücadeleye kanalize ederek halk savaşını başlatmaktır. Bu savaşta, silahlı propagandanın, temel mücadele biçimi olarak ele alınması, gerilla savaşının planlanmasını gerekli kılar. Gerilla savaşının planlanması ise, doğrudan doğruya bu savaşın özgün nitelikleri ile ülkenin somut koşullarının doğru bir biçimde birleştirilmesini gerektirir. Genel olarak gerilla savaşının planlanması, doğru bir askeri tırmanma politikasına sahip olmayı gerektirir. Mahir yoldaşın “stratejik rota” olarak tanımladığı “askeri tırmanma politikası”, gerilla savaşının başlatılmasından, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına kadar geniş bir dönemi kapsar. Sonal olarak gayri nizami savaştan düzenli savaşa dönüşmeyi hedefler ve düzenli savaşla (halk savaşı olarak) zafer kazanılmasına ulaşır.

Doğru bir askeri tırmanma politikasına bağ-

* Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

lı olmaksızın sürdürülen silahlı eylemlerin Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ne bağlı olma durumu, kaçınılmaz olarak silahlı propagandanın dışlanması getirecektir. Bu konuda gerek dünya devrimci pratiği, gerekse ülkemizin pratiği yeterince eğitici deneyimlere sahiptir.

Değişik dönemlerde, değişik amaçlarla silahlı eylemlere girişmek, kesinkes silahlı propaganda değildir. Aynı şekilde doğru bir askeri tırmanma politikasına sahip olmayan bir gerilla savaşı da, kendi stratejik amaçlarına ulaşamaz. (Bu, kesinkes yenilgiye uğrayacağı ya da ortadan kalkacağı demek değildir. Küçük bir azınlık tarafından, belli bir kararlılık ve inatçılık gösterildiği sürece, gerilla, eylemlerine devam edebilir. Ama yukarıda belirttiğimiz gibi, kesinkes kendi stratejik amaçlarına ulaşamaz. Bu konuda IRA pratiği yeterince açıktır.)

“Bilindiği gibi, gerilla savaşı kavramı, kavram olarak tek başına nitelik belirleyici değildir.

Merkezi otoriteye karşı mahalli mütegalibe de, düzenli birlikleri yenilmiş bir ordu da düşmanına karşı gerilla savaşı yürütebilir.”*

Bu nedenle, salt silaha başvurulmasına bakarak, bir hareketin silahlı propaganda olduğu ve stratejik bir devrimci mücadelenin parçasını teşkil ettiği söylenemez.

Evrim ve devrim aşamalarının birbirinden kesin çizgilerle ayrıldığı ülkelerde de, özellikle evrim aşamasında, proletarya partileri, özel görevler için silahlı gruplar oluştururlar. Ve bu özel görev birlikleri, değişik zamanlarda silahlı eylemler gerçekleştirirler. Örneğin, Lenin, daha 1900'lerin başlarında, “*ajan provokatörlerin ve hainlerin öldürülmesi*” için olduğu kadar, aynı zamanda “*gösterilerde ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde vb. görevlendirilmek üzere, askerlik yapmış ya da özellikle güçlü ve atılan işçilerin alındığı savaş gruplarına ihtiyacımız var*”** tespitini yaparken, silahlı propaganda ile silahlı eylemlerin ve silahlı propagandayı temel mücadele biçimi olarak ele alan III. bunalım döneminin devrimci örgütlenmeleri ile evrim ve devrim aşamalarının kesin çizgilerle birbirinden ayrıldığı ülkelerdeki devrimci örgütlerin silahlı eylem örgütlenmesinin farkını da ortaya koymuş olmaktadır.

Bu farklılığı Mahir yoldaş, “*Kesintisiz Devrim II-III*”de şöyle ortaya koymuştur:

“Mesela, ülkemizdeki (x) grubu, siyasi gerçekleri açıklayan bir yayın orga-

nı etrafında toplanıp fabrika, vs. gibi yerlerde üslenmeye çalışarak, ekonomik ve demokratik kitle hareketlerinin içine girerek, buradan hareketle kitleleri devrim saflarına çekmeye çalışırken, yani bu tip mücadele biçimini temel alırken, öte yandan örgütlenmelerine para sağlamak amacı ile biriki soygun yapmışlar ve biriki sabotaj ve suikast teşebbüsünde bulunmuşlardır. (Ancak yapılan bu silahlı eylemler, silahlı propaganda değildir.)”***

Bugün ülkemizde, aynı türden anlayışa sahip çeşitli sol gruplar bulunmaktadır. Genellikle silahlı eylemlerin yarattığı sempatiyi gözönünde tutarak, bu tür eylemlerle daha geniş kesimleri örgütleyebileceklerini düşünen bu tür gruplar, salt silahlı eylemlerin yaratacağı etkiyi örgütleyerek, kendi mücadele anlayışlarına uygun bir yapı kurmayı planlamaktadırlar. Böylece politik-ideolojik çizgileri açısından kesinkes ikincil ve hatta hatalı buldukları bir anlayışa, yani silahlı mücadele çizgisine “görüntüde” uyum göstererek, etkinliklerini genişletmeye çalışan birkaç “silahlı örgüt” ortaya çıkmıştır. Ancak bunların devrim anlayışları, evrim-devrim aşamalarının kesin çizgilerle ayrılmasına dayanan revizyonist bir anlayıştır. Bu revizyonist anlayışa sahip gruplar için silahlı eylem grupları, sadece kendilerinin etkinliklerini artırmak için oluşturulmuştur. Silahlı propaganda ile uzaktan yakından ilişkisi bulunmamaktadır. Bu tür revizyonist anlayış sahibi grupların “silahlı eylemleri” ile silahlı propaganda arasındaki stratejik farklılıklar görülmeyen sürece, pek çok samimi unsurun bu tür anlayışlar tarafından pasifize edilmesi sürekli gündemde olacaktır.

Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni devrim stratejisi olarak kabul eden devrimci örgütlenme ile silahlı eylem şubeleri kuran revizyonist gruplar arasında stratejik farklılıklar bulunduğu gerçeği, süreç içinde açık hale gelecektir. Bizim gibi geri-bıraktınmış ülkelerde, bu türden silahlı eylem şubeleri kuran revizyonist örgütlenmelerin, silahlı propagandanın kitleler üzerindeki etkisini görerek, çeşitli silahlı eylemler düzenlemeye çalışmalarının kaçınılmaz sonuçları, bizzat revizyonist anlayışlarından kaynaklanacaktır.

Mahir yoldaş, yıllar önce, “*silahlı propagandanın prestij kazanması üzerine solda prestij kaybına maruz kalan bu örgütler sonradan gerilla yapan şube açmışlardır. Tabi bu gerilla hikaye olmuştur*” derken, bu gerçeği ortaya koy-

* Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

** Lenin, *Bir Yoldaş Mektup*.

*** Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

maktadır.

Silahlı propaganda temel mücadele biçimidir. Öncü Savaşı evresinde, silahlı propagandanın temel amacı, suni dengeyi bozarak halk savaşını başlatmaktır. Böyle bir stratejik amaçla yürütülen silahlı propaganda kapsamında gerilla savaşı, uzun bir savaş sürecinin bir parçası olmak durumundadır. Daha tam deyişle, **uzatılmış savaş** olarak Halk Savaşı stratejisinin Öncü Savaşındaki gerçekliğidir. Dolayısıyla, Öncü Savaşı aşamasındaki gerilla savaşı, Halk Savaşına dönüşümü hedefleyecek tarzda uzatılmış savaş kavrayışıyla planlanmak ve yürütülmek zorundadır.

Gerilla savaşını silahlı propagandadan ayırıp ve gerilla savaşını sıradan bir silahlı eylemler dizisine indirgeyen anlayışlar ile Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi arasında hiçbir ilişki yoktur. Silahlı propagandayı temel mücadele biçimi olarak ele alan devrimci örgüt, kır ve şehir gerilla savaşını diyalektik bir bütünlük içinde ele alır ve her iki alanda yürütülen gerilla savaşını siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının temel aracı olarak kullanır. Bir yandan kitleleri bilinçlendirip örgütlerken, diğer yandan gerilla savaşını geliştirip yaygınlaştırır. Böylece **kitle örgütlenmesi ile silahlı güç, silahlı güç ile kitle örgütlenmesi birlikte büyür.**

Silahlı propagandayı temel mücadele biçimi olarak ele alan ve yürüten devrimci örgüt, kır ve şehir gerilla savaşını, belirlenmiş stratejik rotaya uygun olarak sürdürür. Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin **askeri tırmanma politikası**, salt şehir gerilla savaşının geliştirilmesine dayanmadığı gibi, şehir gerilla eylemlerini her dönem için belirleyici olarak ele almaz.

Kır gerillası, aynı zamanda, Halk Ordusunun nüvesi olduğu için, şehir gerilla savaşı ile kır gerilla savaşı arasında doğru bir ilişki geliştirilmesi zorunludur. Kır gerilla savaşı ise, dağınık grupların ya da dağıtılmış devrimci örgütlenmelerin yürütebileceği bir savaş biçimi değildir. Che'nin söylediği gibi, "*gerilla hareketi mutlaka önceden planlanmalı ve hazırlanmalıdır. Bir gerilla hareketi, bozgundan çıkmış, darmadağın, destekten yoksun bir halk topluluğunu birleştirip toplayacak bir kurtarıcı güç olamaz*". Bu konuda Latin-Amerika'da sayısız deneyim bulunduğu gibi, ülkemizde de, 12 Eylül sonrasında yaşanan kimi olaylar Che'nin bu belirlemesinin ne denli doğru olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır.

Şüphesiz "*yoğun bir şehirleşmenin ve gerçek bir sanayileşme değilse bile, az çok gelişmiş bir hafif ve orta sanayinin bulunduğu ülkelerde gerilla grupları teşkil etmek daha zordur. Şehirlerin ideolojik etkisi, barışçıl usullerle örgütlenmiş kitle savaşları umudunu yaratarak gerilla savaş-*

larını frenler".* Bu nedenle, şehir gerillasının örgütlenmesine göre kır gerillasının örgütlenmesi çok daha zorlu ve sabırlı bir hazırlığı gerektirir. Kırılarda yürütülecek silahlı propaganda için hazırlık aşaması, şehir gerilla savaşının başlatılıp sürdürüldüğü koşullarda da devam etmek durumundadır. Bu ve diğer bazı taktik nedenlerden dolayı, **askeri tırmanma politikasının** ilk evreleri, bir yandan şehir gerillasının tamamlanmasını ve kır gerillasının yaratılmasını kapsamak durumundadır. Böyle bir askeri tırmanma politikası, kaçınılmaz olarak kısa dönemde şehir gerilla savaşının geliştirilip yaygınlaştırılmasına yönelmeyecektir. Kır gerillasının yaratılmasına paralel olarak şehir gerilla savaşının geliştirilmesi bu politikanın esasını oluşturur. Kır gerilla savaşıyla bütünleşmeyen şehir gerillası, bir süre sonra bu savaşın **sınırlılığı** tarafından engelleneyecektir.

"Şehir gerillasının sınırlılığını şöyle özetleyebiliriz: Şehir gerillası gizlilik yüzünden kitlelerden mahrumdur. Kırıldaki hareketli stratejik birlik, zaman içinde gelişmek için, mekanda geri çekilebilir. Çünkü kır gerilla savaşı, gerillalara, hareketlilikle savaş için uygun alan seçme olanağı verdiği bir yıpratma savaşıdır. Diğer taraftan, şehir gerilla savaşçısı, sadece aynı operasyonları sürekli olarak yineleyebilir. Gizli bir destek üssünden (apartman vb.) yola çıkarak, tekrar çıktığı noktaya geri döneceği için, aynı hedeflere saldırır. Güç toplamada bir faktör olarak **zaman**, kır gerilla hareketinde yavaş yavaş güçler dengesini değiştirmek ve köylü kitlelerin, bölümler halinde, sürekli katılımıyla bir halk ordusu oluşturmak için yararlanılırken, şehir gerillası açısından aynı etkiye sahip değildir. Silahlı öncü ile kitleler arasında sürekli temas olmadığına göre, öncü müfrezenin bir halk ordusuna dönüşmesi şeklinde bir gelişme şehirlerde olmayacaktır."**

Çeşitli nedenlerle, isterse "aktivizm" adına olsun, şehir gerilla savaşının, kendi içinde ve kendisi olarak bir kitle savaşına dönüşeceğini ya da "sınırsız" olarak gelişebileceğini bekleyen silahlı örgütler, bir süre sonra güçsüzlüğe düşeceklerdir. Böyle bir durumda, ya şehir gerilla savaşının sınırsız ölçekte gelişebileceğini savlayarak, silahlı eylemlerin boyutlarını büyüteceklerdir, ya da şehir gerillasının niceliksel (kardosal) genişlemesiyle "kitlesele"leşeceklerdir,

* Che, *Siyasal Yazılar*.

** J. Quartim, *Dictatorship and Armed Struggle in Brazil*.

yani gizlilikten uzaklaşacaklardır. Her iki durumda da varılacak nokta, şehir gerillasının tasfiyesi olacaktır. 60'lardaki Venezüella ve Brezilya deneyimleri ile 70'lerin başındaki Tupamaros deneyiminden ders almayanlar, yakın tarihimizdeki çeşitli örgütlenmelerin “metropol gerillacılığı” kısır döngüsü içinde nelerle karşılaştıklarını bir kez daha gözden geçirmek zorundadırlar.

Doğru devrimci stratejiden hareketle, doğru politik hedeflere yönelik bir askeri tırmanma politikasına sahip olmayan örgütlenmelerin karşılaşacağı diğer bir tehlike de, günlük olayların peşine takılarak, kendiliğindenciliğe düşmeleridir. **Şehir fokoculuğu** olarak tanımlanan bu sapmanın tipik durumu, kendini ortadan kaldırmadığı sürece aynı zamanda, bir, “rekabet” ortamı yaratacak ve bu ortam içinde var olmaya çalışacaktır. Bu sapmanın en yaygın bir biçimde ve en son sınırına kadar yaşandığı Brezilya'da tüm trajik sonuçları ile ortaya çıkan durumu Marighella şöyle anlatmaktadır:

“İçinde bulunduğumuz anda sorun, her biri liderliği ele geçirmek için mücadele eden devrimci örgütlerin yayılmasıdır. Pratik tek ölçüttür. Şehir kesiminde silahlı savaşa başladığımızda ölçü olarak aldığımız pratikti ve böylece, hareket yeteneği olan örgütlerle, bundan yoksun olanlar arasında bir ‘ayıklama’ süreci başlar.

Bununla beraber, bunun karşısı bir hata ile de karşılaştık. Liderlik için mücadele diye bir tez yaygınlaştı: İlk ateşe başlayan diğerlerini peşinden sürükler. Bu tez, halen bazı örgütleri, ya kendi yeteneklerini aşan ya da henüz koşulları tam olarak sağlanmamış eylemlere girişmeye götürecek tehlikeler doğurur. Bunları işleyen örgütler, militanlarının ve kendilerinin hayatlarını yitirme tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Mesele, **ilk önce kimin ateş ettiği meselesi değildir**. Unutmamalıyız ki, bizler devrimci kavgaya girdiğimizde ilk ateş çoktan açılmış da olabilir. Bizler için en önemli sorun, herkesin üstüne düşen görevi yapmasıdır – ve her devrimcinin görevi devrim yapmaktır.”* (abc)

Ancak bu sapmanın olumsuz ve tehlikeli sonuçları sadece bunlarla sınırlı değildir. Bu tür

kavrayışlar, diğer yandan, şehir gerillasının sınırlılığını “aşmak” için kendisine yeni bir çıkış noktası bulmaya çalışacaktır. Böyle bir “aşma” eylemi, kaçınılmaz olarak, kır gerillasıyla kendisini tanımlamak durumundadır. Ve aynı hatalı kavrayış, bu kez, şehirlerden kırlara aktararak, fokoculuğu kırsal alanlara taşıyacaktır. Şehir gerillasının sınırlılığıyla belirlenen kır fokoculuğu, asıl olarak şehirlerde örgütlenen unsurları, şehir gerilla savaşı içinde istihdam edemediğinden artan kadro fazlasını kırsal alanlara aktarma zorunluluğuyla belirlenmektedir. Böylece, şehirlerde örgütlenmiş unsurların harekete geçirilmesinin bir aracı olarak kır gerilla savaşı, fokocu bir tarzda ele alınmak durumundadır.

Bizlerin askeri tırmanma politikası, Mahir yoldaşın “*Kesintisiz Devrim II-III*”de ortaya koyduğu devrimci rotaya bağlıdır. Bu devrimci rotadan meydana gelebilecek her sapma, aynı zamanda, stratejik çizgiden bir sapma demek olduğunu deneyimlerimiz yeterince göstermiştir.

Doğru bir askeri tırmanma politikası, aynı zamanda, silahlı propagandanın yürütülmesinde genel siyasi gerçekleri açıklama kampanyasıyla bağlantılı olmak durumundadır. Ancak genel-stratejik hedef tarafından belirlenen siyasi gerçeklerin yanında, somut durumların öne çıkardığı görevlerin (taktik hedeflerin) yerine getirilmesi de, bu politikayla bağlantılı kılınmak durumundadır. Öncü Savaşının başlangıcında kitlelerin büyük birimler halinde (sovyetler) örgütlenmesini hedeflemeyen devrimci örgüt her şeyden önce, günlük geçim derdi içinde kaybolmuş, emperyalist yayınla şartlanmış, düzenin şu ya da bu partisine “umudunu” bağlamış kitlelerin dikkatini devrim hareketine çekmek durumundadır. Bu faaliyet, suni dengenin bozulması ve siyasi gerçeklerin açıklanması kampanyasının somutluğudur. Geniş bir **depolitizasyon** olgusunun bulunduğu dönemlerde, silahlı propagandanın kitlelerin politize edilmesine yönelmesi zorunludur. Günümüzde bu görev, yalın bir tarzda 12 Eylül döneminin teşhirine yönelik olamaz. Bunun yanında ve esas olarak, mevcut somut koşullarda ortaya çıkan siyasi gerçeklerin teşhirine yönelmesi zorunludur. Taktik görev, kitlelerin depolitizasyonunu ortadan kaldıran mücadelenin yanında ve temelinde somut durumun öne çıkardığı hedeflere yönelmektir.

* Marighella, *Şehir Gerillasının Elkitabı*.

Nikaragua'da Devrim ve Seçim

"Genel olarak kapitalizm ve özel olarak emperyalizm, demokrasiyi bir hayal haline getirir – ama aynı zamanda kapitalizm, yığınlarda demokratik esinler uyandırır, demokrasiyi yadsıyışıyla, demokrasi için yığınsal mücadele arasındaki çatışmayı şiddetlendirir. Kapitalizm ve emperyalizm ancak iktisadi devrimle devrilebilir; demokratik dönüşümlerle, en 'ideal' demokratik dönüşümlerle bile devrilemez. Ne var ki, demokrasi mücadelesi okulunda oku-mamış olan bir proletarya, iktisadi bir devrim yapma yetisine sahip değildir."

LENİN

Aralık 1989 ayından itibaren başlayan "yeni" sürecin son halkalarından birisini de Nikaragua'da yapılan genel seçimler oluşturmuştur. Nikaragua seçimleri, kararlaştırıldığı andan itibaren pek az dikkat çeken olaylardan birisi olarak ortaya çıkmıştır. Gerek Sandinistlerin kitleler üzerindeki etkisi, gerekse devrimin olağanüstü prestiji, ilk bakışta seçimleri Sandinistlerin kazanacağını gösterdiği için, hemen her kesim tarafından olağan bir olay olarak kabul ediliyordu. Ancak yapılan seçim sonucunda V. Chamorro'nun oyların %54'nü alarak devlet başkanı seçilmesi, FSLN'nin oylarının %42'de kalması, bütün dikkatlerin yeniden Nikaragua'ya çekilmesine neden oldu. Doğu-Avrupa' da meydana gelen olayların "şok"u üzerine FSLN' nin devlet başkanlığı seçimlerini yitirmesi, yeni bir "şok" dalgası yarattı.

Demokratik devrim programı üzerine hiçbir şey söylemeksizin, soyut düzeyde "demokrasi", "çok partililik" ve "burjuvazi'ye oy hakkı tanınması" üzerine pek çok kesimden FSLN'ye yönelik eleştiriler, böyle bir "şok" dalgasının ürünüydü. Sosyalizmde çokpartililiği savunan kesimlerden, proletarya diktatörlüğü altında burjuvazinin seçme ve seçilme hakkına sahip olmasını "pis işler" olarak gören çevrelere kadar geniş bir kesim tarafından yöneltilen eleştiriler ve "övgüler" arasında FSLN' nin aldığı %42'lik oy ve Sandinist Halk Ordusu'nun konumu ve devri-

min getirdiği kazanımların kitlelerce benimsenmişliği bir yana bırakıldı. Soyut bir demokrasi tartışması içinde, "saf demokrasi" ile demokratik halk devriminin niteliği birbirine karıştırıldı.

Oysa Nikaragua'da FSLN'nin öncülüğünde bir demokratik halk devrimi gerçekleştirilmiş ve iktidar ele geçirilerek halk demokrasisi kurulmuştur. Bir yandan emperyalist sömürü mekanizmasına göre kurulmuş ekonomik yapının demokratik tarzda yeniden örgütlenmesine gidilirken, diğer yandan siyasal alanda demokrasinin her yönden kurulması ve geliştirilmesi için çaba gösterilmiştir. Demokratik halk devrimi sonrasında çokpartili seçimlerin yapılması, siyasal yönetim ilkeleri açısından gerekliliği ile seçimlerin hangi koşullarda ve nasıl bir sisteme göre yapılacağı sorunu birbirine karıştırılmayacağı açıktır. Nitekim 1984 yılında ülkede çokpartili seçimler yapılmıştı. Bu seçimi burjuva partileri boykot etmiş olmalarına rağmen, seçimlerin çokpartililiği açık bir biçimde görülmüştür. Bu durum, son yıla kadar çeşitli sol kesimler tarafından önemsenmezken, bu kez burjuva partilerin boykot tutumlarından vazgeçmeleriyle yapılan seçimler herşeyin önüne geçirilmektedir. Demokratik halk devrimi ile sosyalist devrim arasındaki ilişki ve farklılıklar bir yana bırakılarak, Nikaragua devrimi ve bu devrimin öncüsü FSLN hakkında ortaya atılan iddialar ve değerlendirmeler, bu açıdan gerçeklerden bir

uzaklaşma anlamına gelmektedir.

DEMOKRATİK HALK İKTİDARI VE ÇOĞULCULUK

Nikaragua Devrimi, anti-emperyalist ve anti-oligarşik bir devrimdir. FSLN'nin yönetimi altında gerçekleştirilen bu devrimde anti-oligarşik yanın anti-somozaist yanla birleşerek daha geniş kesimlerin katılımına yol açmıştır. Anti-emperyalist yan ise, emperyalizmin doğrudan askeri müdahalesinin gerçekleşmediği koşullarda sürdürülen bir mücadele olarak biçimlenmiştir. Amerikan emperyalizmi, Vietnam Halk Savaşının zaferinin yaratmış olduğu ilişki ve ilişkiler içinde Nikaragua Devrimi'ne doğrudan müdahale edememiş, iktidarı ele geçirilmesinden önce açık bir anti-emperyalist savaş gündeme gelmemiştir. Amerikan emperyalizminin desteği ile "kontra"ların sürdürdüğü silahlı saldırılar ortamında, yani emperyalizmin dolaylı askeri müdahalesi ortamında, uzun bir savaş dönemi, iktidarı ele geçirilmesinden sonra ortaya çıkmıştır.

Anti-oligarşik mücadelenin anti-somozaist nitelikte biçimlenmesi ve emperyalizmin doğrudan müdahalesinin gerçekleşmediği bir ortamın olması, Nikaragua Devrimi'nin biçimini de belirlemiştir. Nikaragua Devrimi'nin temel özelliği, tüm halk devrimlerinin ortak özelliği olan devrimci silahlı mücadele yürütülerek politik iktidarı ele geçirilmesidir. Dolayısıyla, FSLN'nin öncülüğünde gerçekleştirilen halk devrimiyle kurulmuş olan halk iktidarı, bu temel özelliğe göre gelişmiş ve biçimlenmiştir. Devrim mücadelesine, anti-oligarşik mücadelenin genel güçleri yanında, oligarşinin anti-somozaist kesimleri de katılmıştır.

Genel olarak demokratik halk iktidarı, başta proletarya ve köylülük olmak üzere, tüm halkın iktidarıdır. Halk iktidarı olarak yalın bir tarzda proletaryanın değil, aynı zamanda diğer halk kesimlerinin de çıkarını ifade eder ve bu çıkarları gerçekleştirme platformu olarak görev yapar. Böyle bir iktidarı sınıfsal bileşiminin çokluğu ile, iktidarı çoğulculuğu arasında tam bir uyum bulunması gerekir. Değişik halk sınıflarının kendilerini değişik siyasal örgütlenmelerde ifade etmeleri, demokratik halk iktidarı temel niteliklerindedir. Bir başka deyişle, demokratik halk iktidarı, devrimin sınıf güçleri ile siyasal örgütlenmeleri arasında doğru bir orantı bulunur. Değişik sınıfların siyasal örgütlenmelerin siyasal yönetimde yer almaları, onların kitle içindeki etkilerine bağlıdır ve ona göre belirlenir. Ama, böyle bir etkinin belirlenmesi için somut ölçütler gerekir ve bu ölçütlerden bi-

risi de genel seçimlerdir. Bu bağlamda, Nikaragua seçimleri, demokratik halk iktidarı ile hiçbir biçimde çelişmemektedir.

Demokratik halk devriminin gerçekleştirilmesinde proletarya partisinin görevleri, aynı zamanda bu devrimin sürekli kılınarak sosyalist devrime dönüştürülmesi ile bağlantılıdır.

Kesintisiz devrim perspektifiyle, demokratik devrim, sosyalist devrime dönüştürülmediği sürece, gerilemek ve devrimin kazanımlarının yitirilmesi kaçınılmazdır. Ancak sosyalist devrimin sınıf güçleri ile demokratik devrimin sınıf güçleri bir ve aynı değildir. Dolayısıyla sosyalist devrime yönelik her adım, demokratik devrim güçleri arasında belli bir ayrışmayı ve direnmeyi ortaya çıkarır. Özellikle orta ve küçük köylüler ile kent küçük-burjuvazisinin direnci önem kazanır. Burjuvaziye karşı yürütülen mücadelede küçük-burjuvazinin "kararsızlığı"nın alt edilmesi büyük bir öneme sahiptir. Bu kesimlerin proletarya tarafından kazanılması sözkonusu ise de, asıl olarak kapitalistlere ve büyük toprak sahiplerine karşı mücadelede "tarafsızlaştırılmaları" sözkonusudur. Bu "tarafsızlaştırma" ve kazanma faaliyetlerinin demokratik halk iktidarı koşullarında, halk iktidarı temelinde ve onun yasallığı düzeyinde yürütülen bir mücadele haline gelmesi, aynı zamanda sosyalist devrime kesintisiz devrim perspektifi temelinde geçilmesini sağlar. Ama bu güçler, mevcut iktidarı yasallığının dışına çıktıklarında ve özellikle de emperyalizmle işbirliğine yönelindiklerinde, onların zor yoluyla bastırılması kaçınılmaz olur ve bu durumda, bu kesimlerin demokrasiden dışlanmaları gündeme gelir. Bu, aynı zamanda, proletaryanın öncülüğünde gerçekleştirilen halk devriminden sosyalist devrime, içsel evrimle (banşıl) geçişin koşullarıdır. Lenin'in "*Nisan Tezleri*"nde ortaya koyduğu "banşıl geçiş" sadece bu biçimde olanaklıdır.

İşte Nikaragua Devrimi'nin karşılaştığı temel sorun bu noktada belirginleşmektedir. Ve yapılan genel seçimler, bu bağlamda, halk iktidarı koşullarında banşıl mücadelenin bir biçimi olarak tanımlanabilir.

Ancak böyle bir yolun kullanılmasının birinci önkoşulu, halkın silahlanmış olması iken, ikinci önkoşulu, muhalefetin halk iktidarı temelinde karşı olmamaları ve onun yasallığını tanımlamaları ve bu yasallık içinde hareket etmeleridir. Bu ortamda proletarya ve müttefiklerinin demokrasi içinde eğitilmeleri olanaklı olmaktadır. Yitirilen seçimler, bu eğitimin bir parçası olarak da değerlendirilebilir. Ve sosyalist devrim yolunda ileri bir hamle olarak kabul edilebilir.

Bütün bunların gerçekliğinde uluslararası zemin ise, ulusların kendi kaderlerini tayin hak-

kı yanında, emekçi halkın ve proletaryanın kendi kaderini tayin hakkının kesin bir kabulüdür. Aksi halde gerek bu seçimler nedeniyle, gerekse seçim sonucunda oluşacak hükümetin değişmesi olasılığıyla ortaya çıkabilecek otorite boşluğu ya da iç bölünmelerinden emperyalizmin yararlanması olanaklı olacaktır. Bu durumda, halk iktidarının kendisini kurumlaştırmış olması ile yönetim biçimi arasında yasal ve maddi bir ilişki geliştirilmiş olması şarttır. Anayasal düzeyde devrimin kazanımlarının güvenceye alınması ve bunun halkın silahlı örgütlenmesiyle korunması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Aksi halde, demokratik devrimin burjuva iktidarına dönüşmesi ve böylece kapitalizmin gelişmesine “saf”ça katkıda bulunması kaçınılmaz olacaktır.

Nikaragua Devrimi'nin bu temel koşullar yanında, bir dizi sorunu da bulunmaktadır. ve sorunların her biri, demokratik halk devriminden sosyalist devrime geçilmesinin engelleri olarak ortaya çıkmaktadır.

İlk temel sorun, emperyalizmin dolaylı müdahale koşullarında bulunulmasıdır. Kontra saldırılar ve emperyalizmin uyguladığı ekonomik abluka, demokratik halk iktidarında gerçekleştirilmesi gereken temel dönüşümlerin tamamlanmasını engellemektedir. Bu dönüşümlerin tamamlanmadığı koşullarda ise, sosyalist devrime geçilmesi, başlı başına bir dizi sorunu çözmek zorunda kalacaktır. Ekim Devrimi'nden sonra Sovyetlerde ortaya çıkan sorunlar, bunun ilk tarihsel örneklerini oluşturmaktadır.

Ama Nikaragua gibi küçük bir ülkede, böyle bir geçiş, ancak uluslararası proletaryanın enternasyonalist yardımıyla olanaklıdır. Fakat, SSCB ve diğer sosyalist ülkelerdeki gelişmeler, böyle bir yardımın olanaksızlığını ortaya koymaktadır.

Nikaragua Devrimi'nin karşılaştığı ikinci sorun, bu son olguyla ilintilidir. Emperyalizmin ileri hareketleri ile kendi varlığını bile koruyamayan bir sosyalist ülkeler zincirinin kınlanması, kaçınılmaz olarak Nikaragua'daki kitlelerin mücadele kararlılığını da etkileyebilmektedir. Özellikle “tarafsızlaştırılması” gereken kitle açısından bunun özel bir yeri bulunmaktadır. Bu koşullar altında, Nikaragua Devrimi'nin tek uluslararası maddi desteği olarak Küba kalmaktadır. Küba ekonomisi ise, birden çok ülkede, her yönden sosyalizmin inşası için gerekli kaynaklara ve olanaklara sahip değildir. böylece Küba ve Nikaragua halkları, uzun yıllar sürecek bir fedakârlığa katlanmaları dışında hiçbir seçeneğe sahip değildir.

Nikaragua Devrimi'nin karşılaştığı üçüncü sorun, yukardaki iki sorunun bir yansıması ola-

rak varlığını sürdüren devrim öncesindeki emperyalist sömürü mekanizmasının bıraktığı ekonomik mirasın olağanüstü kötülüğüyle belirlenmiştir.

Demokratik halk iktidarında, sosyalist devrimden farklı olarak, ancak sosyalist devrimin gerçekleştirilmesine de hizmet edecek bir ekonomik düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir. Ekonomik ve sosyal yaşamın yeniden düzenlenmesinde, emperyalist sömürünün yaratmış olduğu ilişkilerin tasfiye edilmesi ve oligarşik yönetimin getirmiş olduğu çarpıklığın ortadan kaldırılması şarttır. Emperyalist kuşatma altında ve emperyalizmin dolaylı müdahale koşullarında gerçekleştirilecek bir ekonomik inşaa faaliyeti, kaçınılmaz olarak halk kitlelerinin olağanüstü fedakârlığı ve proletaryanın enternasyonalist dayanışmasıyla olanaklıdır. Dünyanın en kötü yaşam koşullarına sahip Somoza iktidarında bile belli bir yaşam olanağı bulabilen bazı kesimler, devrim sonrasında, çoğu zaman böyle bir olanağın bile yoksun kalacaklardır. Sosyalist sistemin bunalıma girdiği ve proleter enternasyonalizminden yıllar önce uzaklaşmış bir SSCB'nin varlığı koşullarında, kendi gücüne güvenmekten başka bir seçenek bulunmamaktadır.

1990 SEÇİMLERİNİN ÖĞRETTİKLERİ

Nikaragua seçimlerinin öğrettiği en temel derslerden birisi, emperyalist kuşatma altında bulunan devrimci bir iktidarın, halk kitlelerinin devrime bağlılıklarını zayıflatmak ve morallerini bozmak için emperyalist propaganda araçlarının muazzam gücüyle karşı karşıya olduğudur. Bu güç, emperyalizmin uluslararası ticarî ve mali işlemler üzerindeki denetimiyle birleşerek, halk kitlelerinde farklı çözümlerin olabileceği umudunu yaratmaktadır.

İkinci ders, 1917 Ekim Devrimi'nden bu yana, dünya çapında devrimci mücadelelerin maddi ve manevi destekleyicisi olan, devrimci mücadelelerin arka cephesi olarak faaliyet gösteren sosyalist ülkelerin yarattığı moral etmenlerin, tarafsızlaştırılmış kitlelerin konumu üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu ve bunun günümüzde önemli ölçüde ortadan kalktığıdır.

Dolayısıyla, devrim aşamasında iktidarın ele geçirilmesi sırasında, devrimci görevlerin önemli bir bölümünü oluşturan belli bir kitlenin tarafsızlaştırılması politikası, yeni gelişmelerle birlikte, yeni politikalarla yeniden tanımlanmak durumundadır. Bu kesimlerin tarafsızlaştırılması, artık tek başına yeterli değildir. Bunlar aynı zamanda, kazanılması gereken kesimler durumundadırlar. Silahlı ayaklanma ya da devrimci savaş dönemlerinde tarafsızlaştırmanın getirdiği

avantajların, barışçıl ve yasal bir mücadele sürecinde de (halk iktidarı koşullarında ve yasallığında) sürdürülmesinin yolları bulunmak zorundadır. Aksi halde, emperyalizm, uluslararası ilişkileri aracılığıyla ve “rüşvet” yöntemleriyle bu kitleleri (dışsal olarak) kendine çekebilmektedir.

Üçüncü ders, revizyonist partilerin çok kısa sürede devrim saflarını terk ederek, emperyalistler ve yerli burjuva unsurlarla uzlaşabildiğidir. Revizyonistlerin stratejik bir müttefik olamayacakları Nikaragua seçimleriyle bir kez daha açığa çıkmıştır. İşbirlikçi-tekeli burjuvaziye “milli burjuvazi” olarak ilan eden ve bu kesimlerle ittifak politikaları temelinde bir uzlaşma zeminleri arayan revizyonist partilerin, bu stratejik görüşlerinin değişmediği ve değişmesinin de olanaksız olduğu görülmüştür. Şubat 1990 seçimlerinde UNO (Birleşik Ulusal Muhalefet) içinde yer alan PSN'nin yıllardır izlediği politika, kendilerine göre belirledikleri “milli burjuvazi” ile ittifak olmuştur ve UNO'ya katılmaları, bu politikalarının tarihsel bir sonucudur. 1979 sonlarından 1987'ye kadar PSN, SSCB ve Doğu-Avrupada'ki gelişmelere paralel olarak eski politikasına geri dönmüştür.

1974 yılında, önderliğini liberal burjuvazinin oluşturduğu ve başkanlığını J. Chamorro'nun yaptığı UDEL (Demokratik Kurtuluş Birliği)'ne ilk katılan partilerden birisi de PSN olmuştur. 1978 Mayıs'ına kadar UDEL içinde kalan PSN, FSLN'nin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan bölünmelere paralel olarak kurulan FAO'ya (Geniş Muhalefet Cephesi) katılmak durumunda kalmıştır. FAO, UDEL'e göre, daha geniş bir cephe olmakla birlikte, en temel özelliği FSLN'yi de kapsamıdır. Ancak bu cephe içinde J. Chamorro'nun partisinin etkinliğini sürdürmesi karşısında FSLN, MPU (Birleşik Halk Hareketi) adı altında yeni bir cephe daha örgütlemiştir. Eylül 1978 ayaklanmasından sonra kurulan MPU'nun gelişmesi karşısında PSN, FAO'dan ayrılarak, bu cepheye katılmıştır. Liberal burjuvazinin kitleler üzerindeki etkisinin kınılmasının bir sonucu olan bu durum, aynı zamanda, FSLN'nin devrimin öncülüğünü kesinkes ele geçirmesi sonucunu doğurmuştur. Şubat 1979'da devrimin sonuna kadar sürdürülmesi karşısında yer alan bazı küçük-burjuva kesimlerin engelleme hareketleri karşısında FSLN, kendi öncülüğünde FPN'yi (Ulusal Yurtsever Cephe) oluşturmuştur. Devrimci savaşın sonuna kadar sürdürülmesinin örgütü olarak FPN'ye katılan PSN, böylece gerek liberel burjuvazinin, gerekse küçük-burjuvazinin sağ-kanadının etkisinden uzaklaştırılmıştır. PSN, küçük-burjuva örgütleri olan PPSC (Halkçı Sosyal Hıristiyan Parti) ve PLI (Bağımsız Liberal Parti) gibi, bu süreçte FSLN'nin önderliğinin

deki FPN'ye katılmışlardır.

İşte Şubat 1990 seçimlerinde FSLN'nin devrimi sürekli kılmak ve demokratik halk devrimini geliştirmek mücadelesini yükselttiği koşullarda, bu üç parti, liberal burjuvazinin saflarına geçmiştir. Bir başka deyişle, Şubat 1990 seçimleri öncesinde FSLN'nin devrimi sürekli kılmak ve demokratik halk devriminden sosyalist devrime geçmek yönünde bir mücadeleyi artıran oranda gündeme getirmesiyle birlikte 1979-87 yılları arasında varlığını sürdüren ittifaklar bozulmuştur. Bu bozulma, demokratik devrimin sınıf güçleri ile sosyalist devrimin sınıf güçleri arasındaki farklılığın bir ifadesidir. Böyle bir dönemde küçük-burjuvazinin bir bütün olarak “tarafsızlaştırılması” bir zorunluluk olmaktadır. Emperyalist hegemonya altındaki geri-bıraktırlmış ülkelerde, proletarya ve yoksul köylülerin, küçük-burjuvaziye göre, nüfus içindeki görece azlığı bu “tarafsızlaştırmanın” biçimini de belirlemek durumundadır. Küçük-burjuvazinin FSLN'nin ileri doğru her adımında burjuvazinin saflarına doğru yönelmesi, FSLN'nin devlet başkanlığı seçimini yitirmesine neden olmuştur. (Şüphesiz böyle bir sonucun alınmasında, küçük-burjuvazinin sol kesiminin –radikal küçük-burjuvazi– SSCB'deki gelişmeler karşısında, proletaryanın ideolojik hegemonyasının dışına çıkmasının da özel bir önemi bulunmaktadır.

Nikaragua seçim sonuçları, hiçbir biçimde proletaryanın devrim karşısındaki konumunu ve görevlerini değiştirecek durumlar yaratmamıştır. Ancak devrimci savaş koşullarında geniş kitleleri kazanabilmeyi başaran devrimcilerin, “barış” dönemlerinde de aynı başarıyı, başka araçlarla sağlamak durumunda olduğu ve bunu da başarmak zorunda oldukları açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Burjuvazinin, uluslararası ilişkileriyle seçim platformlarında bilinçsiz kitleleri etkilme kapasitesi ve bu amaçla kullandığı yöntemlerin gücü asla küçümsenemeyeceği Nikaragua seçimleriyle bir kez daha görülmüştür. Emperyalist kamu araştırma kurumlarının seçim öncesinde yaptıkları araştırmalarda FSLN'nin oyların %40'ını alacağını belirlemesi ve sonucu “kararsız oyların” tayin edeceğinin açığa çıkması, bu konuda yeterince uyarıcı olmaktadır.

F. Castro, bu durumu şöyle değerlendirmektedir:

“Kampanyanın, en son noktaya kadar belirleyici özelliği, geniş orandaki kararsız oylardı. Sonunda ABD ile dost-kontralarla müttefik anti-Sandinist muhalefet bir yanda, Sandinist muhalefet öte yanda kaldı. Son anda kararsızlar belirleyici duruma geldi ve onların tercihi

Sandinistlerin seçimlerindeki yenilgisini belirledi.”

Nikaragua’da ortaya çıkan bu durum, politik iktidarın ele geçirilmesi aşamasında proletaryanın uyguladığı “tarafsızlaştırma” politikalarının seçimlerde nasıl bir farklılık yaratabileceğinin bir çeşit göstergesi olmuştur.

Devrimin birinci aşamasında, yani demokratik devrim aşamasında, “*burjuva devriminin zaferi için, burjuvaziye tarafsızlaştırmak, Çar’a ve büyük toprak sahiplerine karşı bütün köylülük ile birlikte*” taktiğinden, “*sosyalist devrim için yoksul köylülük ve genel olarak halkın yarı-proleter tabakalarıyla birlikte, kent ve kır küçük-burjuvazisini tarafsızlaştırarak burjuvaziye karşı*”^{*} mücadele taktiğine geçilmesi sözkonusudur.

Ancak genel ve eşit oya dayalı bir seçimde, “tarafsız oy” bulunmadığı için, sandığa giden herkesin, kesinkes bir **taraf** olması sözkonusudur. İşte “kararsız oylar” denilen bu kesim, politik iktidarın ele geçirilmesi aşamasında karşı-devrim güçlerinin politik tecridi temelinde “tarafsızlaştırılmış” kesimlerdir. Ama oy vermek sözkonusu olduğunda, bu kesimler, yaşamlarında ilk kez, ülkenin geleceği üzerinde belirleyici olma konumuna gelmektedirler. Böylece seçim propagandalarının yarattığı ortam içinde oylarını vermektedirler.

Devrim aşamasında “tarafsızlaştırılan” kitlelerin, seçimlerde böylesine belirleyici bir konuma ulaşması, her seçimin genel bir özelliğidir. Bu durum dikkate alınmaksızın yapılacak her genel seçim, beklenenin tersi sonuçlar ortaya çıkarabilmek durumundadır. Son tahlilde, ister partili olsun, ister partisiz olsun, her seçim, devrimci partiler açısından, devrim aşamasında “tarafsızlaştırılmış” kesimlerin kazanıldığı koşullarda gerçek sonuçlarını verir.

Tüm bunlar bir yana bırakılarak, Nikaragua’daki gelişmeleri “burjuvaziye oy hakkı” vermeye indirgemek ve buradan yola çıkarak, burjuvazinin kesinkes seçim hakkından yoksun bırakılmasını ya da bu hakkın kullanılmasını bir “ilke” sorunu haline getirmek ve üstelik bunu “M-L’ler burjuvaziye örgütlenme ve söz hakkı vermez” diyerek genişletmek, gerek demokratik halk devriminden bir şey anlamamak, gerekse proletarya diktatörlüğünde burjuvazinin oy hakkının ne anlama geldiğini bilmemek demektir.

”Avrupa’da yarı-proleter devrimcilerin hepsinin yada aralarından çoğunun, burjuvazinin seçim hakkına kesin olarak

kısıtlamalar getireceklerini önceden ileri sürmek bir yanlış olur. Böyle olabilir. Savaşta ve Rus devrim deneyinden sonra, büyük bir olasılıkla da böyle olacaktır; ama diktatörlüğün uygulanması için **zorunlu değildir** bu; mantıksal diktatörlük kavramının **zorunlu** bir göstergesi değildir bu; diktatörlük bakımından onun tarihsel ve sınıfsal gerçekliğinin **zorunlu** bir yönünü hiçbir zaman oluşturmaz bu.”^{**}

Lenin, aynı konuyu bir başka yerde şöyle ortaya koymaktadır:

”Burjuvazinin oy hakkından yoksun bırakılmasını, hiçbir zaman kesin bir zorunluluk olarak düşünmedik. Çünkü kuramsal olarak, proletarya diktatörlüğünün burjuvaziye her adımda bastırması pekala kabul edilebilirse de bu işi onu seçim haklarından yoksun bırakmadan yapması gerekir. Düşünde planında bu, elbette anlaşılır; nitekim biz de, kendi anayasamızı öteki ülkeler için bir model durumuna getirmeyi kesin olarak istemiyoruz. Biz yalnız, sosyalizme burjuvaziye çığnemededen geçilebileceğini sanan birisinin sosyalist olmadığını söylüyoruz. Ama sınıf olarak, burjuvaziye ezmek ve her ne kadar zorunlu isisi de, onu oy hakkından ve eşitlikten yoksun bırakmak zorunlu değildir.”^{***}

YENİ DURUM-YENİ OLANAKLAR

Seçimlerde devlet başkanlığını yitiren FSLN’nin önünde iki temel görev bulunmaktadır.

Birinci görev, demokratik halk devriminin kazanımlarının korunması ve geliştirilmesidir. Bu görev, demokratik devrimde küçük-burjuvazinin sınıfsal konumuyla doğrudan ilintilidir. Küçük-burjuva demokratları, her zaman devrimi olabildiğince çabuk ve en yakın hedeflerine ulaşır ulaşmaz sonuçlandırmaya çalışırlar. Nikaragua seçimi, bu kesimlerin böyle bir noktaya geldiklerini açık biçimde göstermektedir. Ve genel seçimlerde geniş ittifak sistemi içinde galip gelenlerden birisi de bu kesim olmuştur. Bu kesim, özellikle devletin faaliyet alanlarına giren konularda mümkün olduğu kadar zorlanması gerekmektedir. Daha sayıda üretici gücün devletin elinde toplanması gerekmektedir. Küçük-burjuva demokratların önerileri en son sınırlarına kadar itilmeli ve bunların özel mülkiyete

^{**} Lenin, *Proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky*, s. 42.

^{***} Lenin, *R(B)KP 8. Kongre Raporu-1919*.

^{*} Stalin, *Leninizmin Sorunları*, s. 199.

karşı bir saldırı haline dönüştürülmelidir. Bunların yapılması bir yandan halk devriminin kazanımlarının korunmasını olanaklı kılacağı gibi, diğer yandan sosyalist devrimin gerçekleştirilebilmesinin koşullarını daha da olgunlaştıracaktır.

Bu bağlamda tabanın baskısının yoğunlaştırılması gündemde olacaktır. Böyle bir baskının yoğunlaştırılması için gerekli önkoşullardan birisi olan halkın silahlı örgütlenmesi **Sandinist Ordunun** varlığıyla somutlaşmaktadır. Sandinist Halk Ordusu toplumsal gelişmenin sosyalist devrim yönündeki evriminde özel bir yere sahiptir.

İkinci temel görev, devrimi kesintisiz kılmaktır.

Seçimler öncesinde başlamış olan süreç sürdürülmek durumundadır. Bu, gerek demokratik halk devriminin kazanımlarının kalıcı kılınması için zorunlu olduğu gibi, gerekse yeni hükümetin kendi konumunu belli oranda pekiştirir pekiştirmez, silahlı işçilere karşı bir mücadele başlatacağı için de zorunludur. Fidel Castro'nun dediği gibi, *"emperyalistler büyük bir zafer kazandıklarını sandıkları bir ülkede, potansiyel olarak daha şiddetli ve devrimci bir durum yaratırlar."*

Bu koşullar altında FSLN'nin görevi, devrimi sürekli kılmaktır.

1848 devrimleri döneminde Marks-Engels aynı konuda şunları yazmaktadırlar:

"Az çok mülk sahibi sınıflar egemen konumdan uzaklaştırılınca dek, proletarya devlet gücünü ele geçirmeye ve yalnızca bir tek ülkede değil, dünyanın tüm önde gelen ülkelerindeki proleterlerin birliğinin, bu ülkelerin proleterleri arasındaki rekabetin ortadan kalkmış olduğu ve hiç değilse belli başlı üretici güçlerin proleterlerin elinde toplanmış bulunduğu noktaya ulaşıncaya kadar, devrimi sürekli kılmak bizim sorunumuz ve görevimizdir."

Marks-Engels'in bu değerlendirmeleri, Nikaragua devrimcilerinin karşı karşıya kaldığı benzer durumlar üzerine şöyle devam etmektedir:

"Yaklaşmakta olan kanlı çatışmalarda, bütün daha öncekilerde de olduğu gibi, yiğitlikleriye, kararlılıklarıyla ve özverileriyle, esas olarak zafer kazanmak zorunda olanların işçiler olduğu açıktır. Daha önce olduğu gibi, bu mücadelede de, küçük-burjuva yığınlar, koşullar elverdiği sürece, duraksamalı, kararsız ve eylemsiz kalacaklar ve ardından, sorun sonra bağlanır bağlanmaz, zaferleri kendilerine apartacaklar, işçileri sakin olma-

ya ve işlerinin başlarına dönmeye çağıracaklar, aşırılık denen şeylere karşı duracaklar ve proletaryayı zaferin meyvalarından uzak tutacaklardır. İşçilerin, küçük-burjuva demokratlarını bunu yapmaktan alıkoyacak güçleri yoktur, ama silahlanmış proletarya karşısında üstünlüğü ele geçirmeyi onlar için zorlaştıracak ve burjuva demokrat egemenliğin daha başlangıçta devrilmesinin tohumlarını taşıdığı ve bunu izleyecek proletarya egemenliği tarafından uzaklaştırılmalarını oldukça kolaylaştıran koşulları onlara dayatacak güce sahiptir.

Herşeyden önce, işçiler, çatışma sırasında ve burjuvazinin mücadelenin hemen ardından fırtınayı yatıştırmaya çalıştığı sırada, işçiler, herşeyden önce, duruma olabildiğince müdahale etmeli ve demokratlar şu anda söyledikleri terörist lafları gerçekleştirmeye zorlamalıdır. Eylemlerini öyle yönlendirmelidirler ki, devrimci coşkunun, zaferlerin hemen ardından yine bastırılması önlenir. Tersine, bu coşkuyu olabildiğince uzun bir süre canlı tutmalıdırlar. Aşırılık denen şeylere, nefret edilen kişilere ya da yalnızca nefret uyandıran anıları anımsatan resmi binalara karşı yöneltilen toplu intikam örneklerine karşı çıkmak bir yana, böyle örneklerle yalnızca göz yummakla kalmayıp, bunların önderliği de ele geçirilmelidir."

Mücadele sırasında ve mücadele sonrasında, işçiler, her fırsatta, burjuva demokratlarının istemleri yanında kendi istemlerini de ortaya koymalıdır. Demokrat burjuva, hükümeti devralma işine girer girmez, işçiler için güvenceler istenmelidir. Eğer gerekiyorsa, bu güvenceleri zor yoluyla elde etmeli ve yeni yöneticilerin kendilerini olanaklı tüm ödünlerin ve vaatlerin yükümlülüğü altına sokmalarını genel olarak sağlamalıdır. onlarla uzlaşmanın en emin yolu budur.

Genel olarak, durumun sakin ve serinkanlı bir değerlendirmesini yaparak ve yeni hükümete karşı saklı tutulmayan bir güvensizlik göstererek, her muzaffer sokak savaşından sonra boy gösteren zafer sarhoşluğunu ve yeni şeyler için duyulan coşkuyu her adımda olabildiğince denetim altına alınmalıdır. Yeni resmi hükümetler yanında, aynı zamanda, ister belediye komiteleri ve belediye konseyleri biçiminde olsun, ister işçi kulüpleri ya da işçi komiteleri biçiminde, kendi öz

devrimci işçi hükümetlerini kurmalıdır; öyle ki demokratik burjuva hükümet yalnızca işçilerin desteğini o anda yitirmekle kalmassınlar, kendilerinin tüm işçi yığınları tarafından denetlendiklerini ve tehdit edildiklerini daha baştan görsünler.

Tek sözcükle, zaferin ilk anından başlayarak, güvensizlik, artık altilmiş gerici partiye değil, işçilerin daha önceki müttefiklerine, ortak zaferi yalnızca kendisi için kullanmayı arzulayan partiye karşı yöneltilmelidir.”*

Emperyalist kuşatma altında küçük bir ülkede kesintisiz devrim perspektifi ile sosyalizme doğru ilerleyen bir mücadelenin dünyadaki son gelişmelerle ne denli zor ve yıpratıcı olacağı açıktır. Emperyalist ve revizyonist propaganda

araçlarıyla, eski sosyalist ülkelerin nasıl siyasal yönetimleri bırakmak durumunda kaldığını, son yıl en açık biçimde göstermiştir.

Nikaragua Devrimi'nin temel dayanakları Nikaragua emekçi kitleleri ile proleter enternasyonalizmine bağlı Marksist-Leninist hareketlerden başkası olamaz. Bu bağlamda, her ülkenin Marksist-Leninistleri, Nikaragua, Küba, Arnavutluk, Kore, gibi ülkelerle dayanışma içinde olmalıdırlar. Emperyalizmin yada revizyonizmin bu ülkelerdeki her girişimi, dünyanın her yanında, barışçıl yada silahlı, her türlü mücadele biçimi kullanılarak püskürtülmelidir. Proleter enternasyonalizminin bizlere verdiği bu tarihsel görev karşısında, kimi zaman ülkesel ölçekte yapılması gerekenler ikincil kalabilecektir.

“Biz, ilk bakışta, Nikaragua’da normal olanı destekleme hatası yaptık. Oysa devrim zaferinden sonra tüm kaynaklarımızı gelişmek için kullanmak zorundaydık. Herkesin, yalnızca boğaz tokluğuna çalışabileceği psikolojik koşullar mevcuttu. Oysa biz herşeyin normal olmasını istedik. Bunun küçük-burjuva düşüncesi olduğunu düşünüyorum. Herşeyin normal olabilmesi için ulaşımı, yiyeceği, üreticileri herkesi desteklemeye başladık ve böylece bütün gelirimiz, yatırım yerine desteklemeye gitti. Eğer, biz, tüm kaynaklarımızı ağır sanayinin gelişmesini sağlayacak uzun vadeli projelerimize temel olabilecek kısa dönemli projelerde kullansaydık, bugün başka havadan çalıyor olacaktık. Yani yaptığımız, bir milyon peso hediye alıp, bunu bir yere yatırım yapmak ya da iş kurmak yerine, yiyip yutmaktı. Bu tam olarak bizim yaptığımız şey. Biz bunu yaptık...”

Amerikan saldırganlığı öyle boyutlara ulaştı ki, ülkenin kaynaklarını, bir andan sonra, savunmaya ayırmak zorunda kaldık. Bu dünya ekonomisi krizi ve dış borçlarımızın artmasıyla –beş milyon dolar– aynı zamana rastladı. Çünkü kaynaklarımızın büyük kısmı bize hibe edilmemiş, borç verilmişti. Sadist eşitsiz mübadele sistemi daha yoğunlaştı ve herkesin bildiği gibi sorunlarımız şimdi eskisinden daha ciddidir. Daha da ötesi, etkin denetim mekanizmalarından yoksun açık ve hür özel teşebbüs spekülasyona, stok yapmaya, yasadışı işlemlere ve bozukluklara neden oldu ki, bunların tümü de başta toplumun en yoksul kesimlerini mağdur etti. Üretim artmadı, düştü...”

Tomas BERGE (FSLN Komutanı)
1989

* Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, C: I, s. 220.

Proletarya ve Sosyalist Siyasal Bilinç

Son yıllarda, ülkemiz solunda artan oranda bir işçi sınıfı söyleminin yaygınlaştığı görülmektedir. Bu söylemin en tipik ifadesi, devrimde proletaryanın öncülüğü sorununun dışlanması üzerinedir. Bu söylem, neredeyse, “işçiler ne eylerse güzel eyler” temeline oturmaktadır. Böylece **uvriyerizm** her siyasal söylemde yaygınlaşma eğilimi göstermektedir.

Kimi çevreler açısından işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesi, ülkedeki “demokratik yenilenme”nin ana sorunu olarak öne çıkarılırken; kimi çevreler açısından ise, 12 Eylül sonrasında ortaya çıkan sorunların bir çözümü olarak işçilerin mücadelesi öne çıkarılmaktadır.

Bu çevrelerden ilki, ülkemizde tipik bir reformist-evrimci anlayışı temsil ettiğinden, niteliğinin sergilenmesi için uzun uzadıya durmak gerekmemektedir; ancak ikincisi için aynı durum geçerli değildir.

En geniş ölçekte işçi sınıfının yeniden keşfi, asıl olarak 12 Eylül sonrasında ortaya çıkan yenilginin ve dağılmanın yarattığı bunalım tarafından belirlenmiştir. Bu konuda, kendi içinde çeşitlilik göstermekle birlikte, en yaygın “inanç”, yenilginin nedeni olarak, proletaryanın devrim mücadelesinde “fiili” bir güç olarak yer almasından kaynaklandığı şeklindedir. Doğal olarak böyle bir “inanç”, işçi sınıfının önemini “kavramak”tan söz etmek durumundadır ve çalışmalarını işçi sınıfı “içinde” yapmaya yönelmek zorundadır.

İşçi sınıfının bu yeniden keşfi, tıpkı 12 Mart sonrasında olduğu gibi, küçük-burjuva çevrelerde devrimci mücadelenin kısa sürede zafere ulaşacağı umudunun yıkılmasıyla bağlantılıdır. Neredeyse, birkaç silahlı eylem sonrasında

devrim olacağı beklentisi içinde bulunan bu unsurların, oligarşinin 12 Eylül sonrasındaki ağır baskı koşulları altında, güçsüzlüğe düşmeleri ve beklentilerin ötesinde halk kitlelerinin devrimci mücadeleye aktif (ya da “fiili”) olarak katılmalarının görülmesiyle büyük bir düş kırıklığına neden olduğu açıktır. Bu düş kırıklığı, aynı zamanda yılgınlık yaratmıştır. Böylece, bu ortamda ve bu ortamdan beslenerek, devrimci mücadelenin “hata ve eksikliklerini” belirlemeden başlayarak, “teorik hatalar” düzeyine doğru gelişen bir “araştırma” ve “arayış” süreci başlamıştır.

Yıkılan küçük-burjuva devrim düşlerinin ardından, aynı unsurlar, hızla en devrimci sınıf olarak işçi sınıfına yönelmişlerdir. Bu yöneliş, daha düne kadar, herşeyin temeline kendilerini koyan küçük-burjuva dünya görüşünün, bu kez işçi sınıfı söyleminde ve işçi sınıfının gücüyle yeniden üretilmesinden başka birşey değildir.

Proletaryanın tarihsel olarak en devrimci sınıf olması ve bu niteliğinin sınıfsız toplumun kurulmasının en temel ögesi olması gerçeği, hemen her dönemde, değişik sınıf ve tabakaların siyasal temsilcilerinin proletaryaya karşı tutum ve beklentilerini belirlemiştir.

Her türlü sistematiikten ve ilkedden yoksun olarak proletaryanın yeniden keşfi, teorik olarak işçi sınıfının “fiili öncülüğü” tezleriyle ifade edilmektedir. Devrimde sınıfların mevzilenmesi sorununu bir yana bırakarak, salt işçi sınıfının, sınıf özelliklerinden (devrimci sınıf olması yanında, üretimden gelen disiplini ile mücadele sürecinde ortaya koyduğu kararlılık ve tutarlılık gibi özelliklerinden) yola çıkarak, geçmiş dönemde

küçük-burjuvaziden kaynaklanan kararsızlık, dayanıksızlık ve tutarsızlık gibi olguların aşılabilmesi ve böylece yeni bir yenilgiden kaçınılabileceği düşünülmektedir. Gerek 12 Mart sonrasında, gerekse 12 Eylül sonrasında, eksik ve çoğu zaman hatalı değerlendirmelere dayanarak, sorunlara (sorun olarak tanımlanan sorunlara) çözümler üretmek istemiyle ortaya çıkan proletaryanın bu yeniden-kâşifleri, kendiliğindencilik kendiliğinden çözümü olarak ortaya çıkmıştır.

Teorik olarak ele alınacak olursa, proletaryanın devrimde (demokratik halk devriminde) “fiili öncülüğü” sorunu, aynı zamanda, iktidarın fethinin temel yolunu belirleyecek niteliktedir. Marksist-Leninist literatürde bu temel yol, şehirleri temel alan bir devrim anlayışına denk düşer. Genel olarak “şehir merkezli stratejiler” olarak tanımlanan bu yolun tipik ifadesi genel ayaklanma stratejisidir. Dolayısıyla, kim işçi sınıfının “fiili öncülüğünü” esas alıyorsa, önüne koyduğu devrim anlayışı, genel ayaklanmadan başka birşey olmayacaktır.

Büyük kentlerde meydana gelecek ayaklanmalarla politik iktidarın fethini öngören bir anlayışın geri-bıraktırılmış ülkelerdeki durumunu ise, proletaryanın fiili öncülüğü sözcüklerinin arkasına saklanarak “unutturmak” olanaksızdır. Revizyonistlerin uzun yıllar pasifizmelerini gizlemek için kullandıkları bu yol artık “eskimiştir”. Bunun yanında, proletaryanın demokratik halk devrimindeki rolü ve görevleri ile iktidarın ele geçirilmesinin yolunun birbirine karıştırılması, sözcüğün tam anlamıyla, sorumsuzluktan başka birşey değildir. Proletarya başta olmak üzere, devrimin sınıf güçlerini plansız, programsız ve bilinçsiz olarak, belirsiz bir sürece yöneltme anlayışı, kesinkes Marksizm-Leninizmle çelişir. Ayrıca proletaryanın sınıf olarak, kendisi içi sınıf olması yönündeki hareketi ile demokratik halk devrimindeki rolü ve görevlerinin birbirine karıştırılması, kendiliğindencilik dışında başka bir sonuç vermeyecektir.

Proletarya partisinin birinci görevi, sınıfın bağımsız siyasal örgütü olarak, her alanda proletaryanın sınıf tavrını ortaya koymak ve buna bağlı olarak proletaryayı bilinlendirmek, örgütlemek ve harekete geçirmektir. Toplumsal sürecin değişik evrelerinde proletaryanın değişik görevleri yerine getirebilmesinin en temel unsuru budur. Kesintisiz devrim perspektifi içinde, demokratik halk devrimini sürekli kılarak sosyalist devrimi gerçekleştirmek için, proletaryanın sosyalist siyasal bilinçe sahip olması şarttır. Dolayısıyla sorun, bir yandan proletaryanın sosyalist siyasal bilinçe ulaştırılması iken, diğer yandan toplumsal sürecin verili bir evresinde pro-

letaryanın görevleri olarak belirginleşir. Bu iki yan, birbirine bağlı olmakla birlikte, asla birbirinin yerine geçirilemez ve birbirine karıştırılmaz.

Proletarya partisinin temel görevi olarak, proletaryanın siyasal bilinçe ulaştırılması, doğrudan proletaryanın siyasal eğitimi ile bağlantılıdır. Proletaryaya yönelik siyasi gerçekleri açıklama kampanyası, bu bağlamda, proletarya partisinin eyleminin muhtevasını oluşturur.

“Eğer işçiler, hangi sınıfları etkiliyor olursa olsun, zorbalık, baskı, zor ve suistimalin her türlüüne karşı tepki göstermede eğitilmemişlerse ve işçiler, bunlara karşı başka herhangi bir açıdan değil de, sosyal-demokrat (sosyalist -Kurtuluş) açıdan tepki göstermede eğitilmemişlerse, işçi sınıfının bilinci gerçek bir siyasal bilinç olamaz.”*

Lenin’in ifade ettiği gibi, proletaryanın, sosyalist siyasal bilinci, sadece kendisine yönelik ve kendisini etkileyen egemen sınıf uygulamalarına karşı değil, tüm halk kesimlerine yönelik ve onları etkileyen egemen sınıf uygulamalarına karşı tepki göstermesini sağlayan bir bilinç ve hareketlilikle kendini somutlar. (Proletaryanın, ulusal baskı karşısındaki tutumu da bu bilinç ve hareketlilik içindedir.)

“Kim ki, işçi sınıfının dikkatini, gözlemine ve bilincini, tamamıyla ya da hatta esas olarak işçi sınıfı üzerinde yoğunlaştırıyorsa, böylesi sosyalist değildir.”**

Proletaryanın en devrimci sınıf olarak, nihai amaç yönünde, tüm insanlığın gerçek kurtuluşuna yönelik hareketin yürütücü olarak, kendi eylemini, gözlemine ve bilincini, sadece kendisi ile sınırlayamaz ve sınırlandırılmasına da izin veremez. Bu durum, aynı zamanda verili bir evrede, proletaryanın tarihsel görevlerinin bir parçası olarak ortaya çıkan görevlerini yerine getirebilmesi için olmaz-sa-olmaz bir koşuldur. Böyle bir siyasal bilinçe sahip olmayan proletaryanın, sınıf olarak tarihsel görevlerini yerine getiremeyeceği açıktır.

Lenin, işçilerin sosyalist siyasal bilinçe erişmeleri için nasıl bir eğitime sahip olmaları gerektiğini bir başka yerde şöyle ortaya koymaktadır:

“Bir sosyalist haline gelebilmesi için, işçi, toprak beyi ile papazın, yüksek memur ile köylünün, öğrenci ile serserinin iktisadi niteliği ve toplumsal ve siyasal özellikleri konusunda açık seçik bir fik-

* Lenin, *Ne Yapmalı?*, s. 89.

** Lenin, *Ne Yapmalı?*, s. 89.

re sahip olmalıdır; onların güçlü ve zayıf yanlarını bilmelidirler; her sınıf ve tabakanının kendi bencil özlemlerini, kendi gerçek 'iç yapısını' gizlemek için kullandığı bütün parlak sözlerin ve safataların anlamını kavramalıdır; belirli kurumların ve yasaların yansıttığı şu ya da bu çıkarın neler olduğunu ve bu yansıtımaların nasıl olduğunu anlamalıdır.”*

İşte proletaryanın sosyalist siyasal bilince ulaşması, ancak böyle gerçekleşebilir ve proletarya partisinin görevi de bu bilinci proletaryaya ulaştırmaktır. Ancak böyle bir siyasal bilince sahip olan proletarya, verili bir evredeki devrimci görevlerini yerine getirebilir ve demokratik halk devriminde proletaryanın hegemonyasını kurabilir. Demokratik halk devriminde proletaryanın öncülüğünün bu gerçekliği, aynı zamanda proletarya partisinin bilinç seviyesinin sürekli olarak yükseltilmesini zorunlu kılar.

Ülkemiz solunda uzun yıllar proletarya adına söz söyleyen ve buradan yola çıkarak sosyalist devrim teorileri yapan revizyonistlerin, sonal olarak, işçi sınıfını, salt kendi ekonomik istemleri uğruna mücadeleyle sınırlandırmaları sonucu, uzun yıllar proletarya, siyasal bir güç olarak politik sahnede gerekli yerini alamamıştır. Bugün, kısa bir mücadele sonucunda iktidarın ele geçirileceği beklentileriyle devrimci mücadeleye katılmış küçük-burjuva unsurların, 12 Eylül sonrasında yeniden proletaryayı keşfetmeleri, eski dönemin revizyonist politikalarından öz olarak farklı değildir. “İşçi sınıfına gitmek” ya da “devrimcilerin onunun altısının işçi sınıfı içinde çalışması” gibisinden hamasi sözlerin arka planında eski revizyonist tezler bulunmaktadır. Ama eskiden farklı olan yanlar vardır. 12 Eylül öncesinin revizyonistleri, “yeni açılım”lar göstererek, klâsik küçük-burjuva reformizmine ulaşmaları sözkonusuyken, onların boşalttığı yerin doldurulması gündemdedir. Böylece, yüzleri tam olarak açığa çıkmamış kesimler, günümüzde, revizyonizmin yeni temsilcileri olmaktadır.

Revizyonist tezlerin en temel unsuru, işçilerin ekonomik-demokratik mücadelelerinin içine girerek, bu mücadelenin yürütülmesine katılarak, önce proletaryaya güven vermek, sonra bu harekete “siyasal nitelik” kazandırarak, bu ekonomik-demokratik mücadeleyi siyasal mücadeleye dönüştürmektir. Ekonomik-demokratik mücadele içinde kitleleri “politize etme” ya da bu mücadeleleri politik mücadeleye dönüştürme savlarının revizyonist niteliği, aynı zaman-

da, proletaryayı, diğer halk sınıf ve tabakalarının öncülüğünden uzaklaştıracak sonuçlar doğurmak durumundadır.

Yıllar önce Mahir yoldaş, bu revizyonist anlayışın geri-bıraktırılmış ülkelerdeki durumunu şöyle ortaya koymuştur:

“Devrimci mücadeleyi, yaşadığımız dönemde evrim-devrim aşamaları diye kesin çizgilerle ayıran uluslararası revizyonizmin, pasifizmin bu soruya cevabı şudur (aralandaki ayrıntılar ne olursa olsun, şehirleri temel alanlardan kırları temel alana kadar):

‘Kitlelerin içine girerek, kitlelerin acil gereksinimleri doğrultusunda siyasal bilinç götürüp, örgütlenme, yani emekçi kitlelerin ekonomik-demokratik hak ve istemleri etrafında kitleleri örgütleyip siyasi hedefe yönlendirmek.’

Demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmadığı, rafa kaldırıldığı; daha doğru deyişle, oligarşi tarafından kullanılmasına ‘izin’ verilmediği; ordusu, polisi ve diğer güçleri ile emekçi kitlelere tam bir tenkil politikasının izlendiği bütün geri-bıraktırılmış ülkelerde bu tip ‘klâsik’ kitle çalışması ile ekonomik-demokratik mücadeleyi politik mücadeleye dönüştürmek isteyen örgütler, düşmanın askeri üstünlüğü ve baskısı karşısında güçsüzlüğe düşecekler, giderek de iyice sağa kayacaklardır.

‘Bu yol, oligarşik diktatörlük ile halktan gelen baskı arasında kurulmuş olan suni dengeyi bozacak yerde, onu devam ettirecektir.’ (Che)

Evet, devam ettirecektir. Elbette bu yoldan gidildiğinde de, **görünüşte** bazı ilerlemeler olacaktır. Ancak bu yolun savunucuları, başlangıçta savaşçı niteliklere sahip olsalar bile, bu niteliklerini kaybedecekler, yozlaşacaklar ve giderek de bürokratlaşacaklardır. Yitirilen devrimci öz ve pasifize edilmiş beş-on emekçi. İşte bu görüşün yolu basitleştirilince budur.”** (abç)

Bu devrimci tespit, bugün tüm sapmaların siddetle karşı çıktığı bir tespittir. Revizyonistlikleri ve pasifistlikleri kitlelerin gözünde açığa çıkmış olanlardan, yeni revizyonistlere kadar, hemen her kesimin “işçi sınıfına gitmek”ten söz ettiği yerde, THKP-C'nin bu devrimci tespitine saldırmak bir gelenek olmuştur. Bu konuda sayısız örnek vermek olanaklıdır. Ancak bu ko-

* Lenin, *Ne Yapmalı?*, s. 90.

* Mahir Çayan, *Kesintisiz Devrim II-III*.

nuda en yeni sağ-sapma ise, eski dönemde THKP-C'nin 1971-72 dönemindeki öncü savaşının yarattığı sempatiye dayanarak kendilerini siyasal alanda güçlendiren eski dönemin oportünistleri olmuştur. Onlara göre, Mahir yoldaşın ortaya koyduğu belirlemeler, “*siyasi tekerlemeler*”dir, * dolayısıyla “*eski laflara artık herkesin karnı toktur. Düne ait hasretlerin, yirmilerindeki otuzlarındaki genç insanlar için herhangi bir değeri olamaz*”mış!***

Şüphesiz, devrimci bir tespitin “değer” ya da “değersizliği” üzerine söylenen sözlerin, son tahlilde, bu tespitlerin gerçekte iddia edildiği gibi olup olmadığını belirleyemeyeceği açıktır. Ve herkesin bildiği gibi, gerçeğin ölçütü **pratik**dir.

Ama yine de, bu tür sözlerin belli bir sonucu olacaktır. Bu sonuç, Marksist-Leninist tespitlerin pratik karşısındaki konumunu dışlamak ve **teorisiz eylemi yüceltmekten** başka birşey olmayacaktır. Bu da, oportünistlerin kendilerini gizlemeleri için uygun bir zemin oluşturacaktır. Bugün ülkemiz solundaki en önemli ideolojik sorun, devrimci teorinin kılavuzluğunun reddedilmesi, Marksist-Leninist ilkelere bağlı bir mücadelenin dışlanması ve teorik birikimin inkâdır. Bu, her alanda kendiliğindenciliğin yüceltilmesidir. Proletaryanın devrimdeki yeri, görevleri ve rolü konusunda olduğu gibi, sosyalist siyasal bilinç ile devrimci mücadele arasındaki ilişki ve örgütlenme konusunda da, kendiliğinden-gelmecilik öne çıkartılmaktadır. Böylece “kendisi-için-sınıf” olmaya yönelmek durumunda olan proletarya, salt kendi ekonomik istemleriyle sınırlı olarak mücadele eden bir “sınıf” durumuna yöneltilmek istenmektedir. Politik iktidarı ele geçirilmesinin her türlü devrimci yolunun reddedilmesine dayanan bu anlayışlar, kaçınılmaz olarak, başta proletarya olmak üzere, tüm halk kesimlerinin yasal düzeyde (düzenin kendi yasal çerçevesinin belirli oranda genişletilmesini de kapsayacak ölçüde) reformist hareketini kutsamak durumundadırlar.

Ülkemizde siyasal özgürlüklerin elde edilmesinin, demokratik ve bağımsız bir ülke kurulmasının devrimci yolunun reddedilmesi, aynı zamanda, bu amaçların reddedilmesi demektir. Politik iktidarı ele geçirilmesini reddeden bir anlayışın eyleminin muhtevası, kaçınılmaz olarak mevcut düzenin restorasyonu (ya da “modernleştirilmesi”) olacaktır.

Türkiye’de bir demokratik devrim sorunu vardır. Demokratik halk devrimi olarak tanımlanan bu devrimci aşamada işçi sınıfının göre-

vi, köylülükle ittifak kurup, politik iktidarı ele geçirmek ve böylece demokratik devrimi tamamlamaktır. Bu nedenle, politik iktidarı **nasıl** ele geçireceği sorusu yanıtlanmak zorundadır. Kim ki, bu soruyu yanıtlamaktan kaçınır ve herşeyi “önce demokratik yollarla kendimizi ve kitleleri örgütleyelim, sonra bunu düşünürüz” derse, o kişi/kişiler, devrimden vazgeçmiş demektir.

Tarihsel olarak ülkemizde politik iktidarı ele geçirilmesinin yolu uzun bir **Halk Savaşı**ndan geçer, III. bunalım döneminin ilişki ve çelişkileri içinde Halk Savaşı **Öncü Savaşı** aşamasından geçecektir. Bu savaşta devrimin sınıf güçleri, **işçi sınıfı, köylülük ve kent küçük-burjuvazisidir**. Kırsal ve şehirlerde yürütülen politikleşmiş askeri savaş temelinde politik iktidarı ele geçirilmesi sürecinde, kaçınılmaz olarak, **proletaryanın hegemonyası** şarttır. Proletaryanın demokratik halk devriminde hegemonyası sağlanmadığı sürece, demokratik devrimin kesintiye uğraması kaçınılmazdır. Politikleşmiş askeri savaşta kırsal alanların stratejik önemi, zorunlu olarak proletaryanın köylülükle ittifakını öne çıkarır. Kırsal alanlarda yürütülen devrimci savaşa proletarya öncülük etmediği sürece, yalnız bir tarzda küçük-burjuvazinin etkisi altına girecektir. Bu etki, zaman içinde, mücadelenin öncülüğünün küçük-burjuvaziye geçmesi sonucunu doğuracaktır. Böyle bir sonuç ortaya çıktığında, mücadeleyi yürüten örgütün başlangıçta belirlediği programların ve ilkelerin bir anlamı olmayacaktır. Dünya devrimci mücadelesi, adı “sosyalist” ya da “işçi” sıfatını taşıyan pek çok küçük-burjuva hareketine tanık olmuştur.

Sosyalist siyasal bilince sahip olan proleterler, demokratik devrimdeki görevlerini yerine getirdikleri sürece, proletarya bu devrimin öncüsü olabilir ve olmalıdır da. Kırsal bölgelerde tanımlanan proletaryası ve yoksul köylülük arasında doğrudan kurulacak ilişkiler, aynı zamanda, halk devriminde proletaryanın, şehirlerde, gerek politikleşmiş askeri savaş eylemleriyle, gerekse diğer politik mücadele biçimleriyle yürüteceği faaliyet, oligarşinin her yönden kuşatılması ve yıkılmasını sağlayacaktır. Şehirlerde, proletaryanın gerçekleştireceği siyasal grevlerden mitinglere, şehir gerillasından yerel ve genel ayaklanmalara kadar her türlü eylem biçimi, kırsal bölgelerdeki devrimci mücadeleyle **eşgüdümlü** olarak geliştirildiği sürece, politik iktidarı ele geçirilmesinin yolu kısılacaktır.

Bu noktada en çok tahrif edilen ve oportünistler tarafından çarpıtılan konu da, kırsal bölgelerde ağırlıklı olarak yürütülen bir politikleşmiş askeri savaş koşullarında şehir proletaryasının ne yapacağı konusudur. Revizyonistler

* “Demokrat”!, Sayı: 1, s. 3.

** “Demokrat”!, Sayı: 1, s. 26.

ve oportünistler, kırsal alanlardaki politikleşmiş askeri savaşı belirli bir süre belirleyici (temel) olarak ele alan devrimci örgütlerin işçi sınıfını “dışladıkları”nı, “küçümstedikleri”ni iddia etmektedirler. Proletaryanın **ideolojik öncülüğü** sorununun tahrifi temelinde yürütülen ideolojik saldırılar, Halk Savaşında proletaryanın rolü ile kısa vadede yerine getirilecek görevlerin birbirine karşı konumlandırılmasıyla gerçekleştirilmektedir.

Halk Savaşı, tüm halkın savaşıdır. Proletarya, Halk Savaşında, gerek savaşçılar olarak, gerekse üretimdeki konumlarıyla, aktif bir biçimde yer almak durumundadır. Ancak Halk Savaşında sınıfların mevzilenmesi ve savaşa sokulması sorunu, her türlü kısa vadeli görev ve taleplerden ayrı olarak ele alınır. Şehir proletaryasının anahtar rolü oynadığı, genel ayaklanmanın bizim gibi ülkelerde tek başına iktidarın ele geçirilmesinin yolu olamayacağı gerçeği, şehir proletaryasının, Halk Savaşının stratejik rotasına uygun olarak değişik görevler üstlenmesini gerekli kılmaktadır. Nesnel ve öznel koşullar olgun olmadığı bir evrede nasıl ki proletarya ayaklanmaya yöneltilemezse, Halk Savaşında da, bu koşullar ortaya çıkmadan proletarya son savaşa sokulamaz. Şehirlerde proletarya, bir yandan kadrosal düzeyde, şehir ve kır savaşına katılırken, diğer yandan şehirlerin ele geçirilmesi aşamasında son sözü söyleyecektir. Proletaryanın böylesine uzun vadeli bir mücadeleye girişmeyeceğini düşünenler, onun sınıf özelliklerini bilmeyen ya da küçümseyen küçük-burjuvalardan başkası değildir. Proletarya, kısa vadede somut sonuçlar vaat etmese bile, uzun vadeli bir mücadeleyi sonuna kadar sürdürebilecek tek devrimci sınıftır. Sorun, proletaryanın sosyalist siyasal bilinçle sahip olup olmadığı ve Halk Savaşı sürecinde devrimci görevlerini tam olarak yerine getirip getiremeyeceğidir. Bunlar gerçekleştiği koşullarda, proletaryanın Halk Savaşındaki belirleyiciliği ve son sözü söyleyenin kendisi olması güvencede olacaktır.

Çözücü mücadelenin, kırlarda, Halk Savaşını başlatmak amacıyla Öncü Savaşının sürdürülmesi olduğu bir evrede, proletaryanın dikkatini, gözlemine kendine yöneltmek, onun faaliyetini ekonomik-demokratik mücadeleyle sınır-

landırmak ve de bunu özel bir teori haline getirmek, devrimden vazgeçmekle özdeştir. Halk Savaşı ile proletaryanın sınıf hareketi birbirine karşıt hareketler değildir. Ve karşıt süreçler olarak ele alınamaz. Bu gerçeklere karşı, aksi tarzda propaganda yapmak, demagojiye başvurmak, proletaryayı egemen sınıfların kuyruğuna takmaktan başka bir sonuç vermeyecektir.

Günümüzde sosyalist siyasal bilinçle sahip proletaryanın, artan oranda tüm halk kesimlerinin içine girmesi ve bu kesimlerde devrimci mücadeleyi örgütlemesi gerekmektedir. Marksist-Leninist parti, salt işçilere siyasal bilinç vermek için değil, aynı zamanda, Halk Savaşını örgütlemek ve yürütmek için de, nüfusun bütün kesimleri arasına girmek ve birliklerini bütün yönlerde seferber etmek zorundadır.

Bu süreç, uzun ve zorlu mücadeleyi gerektirmektedir. Ve ancak politik iktidarın ele geçirilmesiyle ilk gerçek somut hedefine ulaşır. Bu bağlamda, politik mücadele olarak, kısa vadede somut sonuçlar ortaya koymayacaktır. “Elle tutulur somut sonuçlar vermeyen” bir mücadele olarak politik iktidarın ele geçirilmesi mücadelesi karşısına, “elle tutulur sonuçlar vaat eden” istemler uğruna mücadeleyi geçirmek ve bunu, isterse “12 Eylül’ün toplumda açtığı yaraları saracak politikalar” gerektiğini ileri sürerek, isterse “gasp edilen demokratik hakların ele geçirilmesi için mücadele” olarak “teorikleştirmek”, yalın bir ekonomizmdir, sağ-sapmadır ve devrimci mücadeleden yan çizmektir.

Devrimci görev, bir yandan kentlerde, başta proletarya olmak üzere, tüm halk kesimleri arasında devrimci mücadeleyi örgütlemek ve yürütmek iken, diğer yandan kırsal alanlarda köylü kitlelerini örgütleyerek gerilla savaşını başlatmak ve geliştirmektir. Yalın bir şehir mücadelesi, oligarşinin kuşatması altında ve köylüleri yedeklemiş karşı-devrimin zoru ve şiddeti karşısında yok edilebileceği gibi; aynı şekilde, yalın bir kırsal mücadele de, küçük-burjuva hareketi olmaktan öteye geçemeyecektir. Bu nedenle, kırdaki ve şehirdeki, silahlı propaganda ve diğer politik mücadele biçimlerinin birlikte yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Bu ise, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi ile olanaklıdır.

Demokratik Muhalefette “Demokrat”!

Demokratik devrim mücadelesi, aynı zamanda demokratik muhalefetin birliğini de kapsayan örgütlü bir mücadele sürecidir. Ancak demokratik muhalefet kavrayışı, kendi bütünselliği içinde ortaya konulmadığı sürece, devrimci mücadelenin dışında bir yere ve alana sahip olacaktır. Bu açıdan, “demokratik muhalefetin birliği” üzerine büyük sözler söylemeden önce, bu hareketin niteliğinin ortaya konulması ve bu hareketle demokratik devrim mücadelesinin bağlantısının ortaya konulması gerekmektedir.

Demokratik halk devriminin şiddete dayanan bir devrim olarak tanımlanmışlığı, demokratik güçlerin yeri ve konumunu belirleyeceği gibi, devrim mücadelesinde nasıl bir yere sahip olacağını da belirlemektedir. “Demokratik muhalefet” kavramı, geniş anlamda, demokratik ve bağımsız bir ülke yaratmaya yönelik her türlü hareketi, örgütlenmeyi ve faaliyeti içerir. Dar anlamda ise, “demokratik muhalefet” kavramı, mevcut düzenin belirlemiş olduğu yasal çerçeve içinde oluşan, gelişen ve geliştiği oranda bu yasallığı zorlayan, yer yer bunun sınırlarını genişleten hareketleri ve faaliyetleri ifade eder. Bu anlamıyla demokratik muhalefet hareketi, evrimci ve reformist bir hareket olmak durumundadır.

Tek başına bir demokrat muhalefet hareketinin, ülkede köklü, yani devrimci bir değişimi sağlayabilmesi olanaksızdır. Devrimci politik mücadeleye tabi olmayan bir demokratik muhalefet hareketi ise, bir süre sonra, düzenin yasallığı içinde sağladığı bir “meşruiyet” temelinde bozulması, amaçlarından sapması ve evrimci-reformist bir siyasal hareket haline gelmesi

kaçınılmazdır. Böyle bir gelişmenin ise, devrimci mücadelenin bir engeli olacağı açıktır. Bu kaçınılmazlık, demokratik muhalefet hareketinin birliğinin sağlanmamasından değil, bu hareketin devrimci politik mücadeleye tabi olmasından kaynaklanmaktadır.

Bu nedenle, sorun, yalın bir biçimde demokratik muhalefet hareketinin birliğini sağlama olarak ortaya konulamaz. Hatta esas olarak bile böyle ortaya konulamaz. Aksi halde, demokratik muhalefet hareketinin mevcut düzenin eritici hareketine tabi kılınması sözkonusu olacaktır. Sorunun özü, **demokratik muhalefetin devrimci politik mücadeleye nasıl tabi kılınacağıdır.**

Bu sorun, 1971 sonrasında itibaren sürekli olarak tartışılan bir konu olmakla birlikte, hiçbir dönemde ne genel bir fikir birliği oluşturabilmiştir, ne de yeterince tartışılabilmiştir. 1974 sonrasında, devrimci mücadelenin güncel görevleri ve örgütlenmesi üzerine yapılan tartışmalarda, özellikle THKP-C'nin ideolojik-politik çizgisi temelinde sürdürülen tartışmalarda, sorun, politikleşmiş askeri savaş için gerekli öznel güçlerin nasıl oluşturulacağı yönünde ağırlık kazanmıştır. Bu sorun karşısında, ilerki yıllarda kendilerini belli bir “yol” olarak tanımlayan unsurlar, odak noktasını öğrenci hareketinin oluşturduğu ve meslek kuruluşlarından sendikalara doğru genişleyen bir halkalar dizisi olarak, demokratik muhalefetin “birliği”ni, gerekli öznel koşulların oluşturulmasının temeli olarak kabul ediyorlardı. Geniş anlamda demokratik muhalefetin yükseltilmesi ve birliğinin sağlanması, bu unsurlar açısından devrimci politik mücadelenin yürütülmesi için gerekli öznel koşulların ya-

ratılması (devrimci politik örgütlenmenin oluşturulması) olarak görülüyordu. Böylece, ilerki yıllarda formüle edildiği gibi, “saflaşma-netleşme-partileşme” süreci başlatılmış olacaktı. “En geniş kitle içinde en dar kadro çalışması” olarak “partileşme süreci”ni tanımladıklarından, “en geniş kitle” sözü ile, birliği sağlanmış, daha tam deyişle kendi denetimlerine girmiş “demokratik muhalefet”in sağlayacağı kitle düşünülmektedir.

İlk bakışta usa uygun gelen bu formül, devrimci mücadelenin ağır kayıplara uğradığı, devrimciliğin değil, devrimci olduğunu söylemenin bile olağanüstü zorlaştığı dönemlerde pek çok kesim açısından “işe yarar” olarak da görülebilmektedir. Herşeyden önce kendisini belli bir süre için demokratik muhalefet hareketi ile sınırlayan bir çevrenin ya da bireylerin, kısa dönemde oligarşik yönetimin zor uygulamalarıyla yüz yüze gelmeme olasılığı olduğundan, oldukça “işe” yarar görünmektedir! Mevcut düzenin yasallığıyla işe başlayan hareketin, ilk dönemde bu yasallıkla olan ilişkilerinden dolayı kendisini devrimci politik mücadeleye göre “meşru” gösterebilmesi, böyle bir gelişmeyi kendi içinde taşımaktadır. Bu “meşruiyet”, polis operasyonları karşısında bireylerin kendilerini “koruyabilmeleri”nin bir yasal aracı da olmaktadır. İlegal silahlı bir devrimci örgüt üyesi ya da sempatizanı olmakla, böyle bir “demokratik” görünümü bir “muhalefet” örgütülüğünün bir mensubu olmak arasında bir ayırımın bizzat oligarşik yönetim tarafından yapıldığı bir dönemde, başka türlü olması da beklenemez.*

Genel olarak gizli faşizm koşullarında ortaya çıkan bu tür “meşruiyet” ile, devrimin kitlelerin bilincinde bir zorunluluk haline gelmesi sonucu ortaya çıkan ve devrimin tarihsel zorunluluğunu ifade eden “haklılık” arasında ayırım yapılmak zorundadır. Devrimin tarihsel zorunluluğunu tanımlayan, dolayısıyla devrimci mücadelenin “meşruiyeti”ni ifade eden bu ikinci durum, doğrudan kitlelerin bilinçlendirilmesiyle ilintilidir. Bir başka deyişle, kitlelerin mevcut düzene karşı tepkilerinin bilinçli hale getirilmesi ve buna bağlı olarak egemen sınıfların siyasal olarak tecrit edilmesi durumudur. Marksizm-

Leninizmde, siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının örgütlenmesinin temel amacı olan siyasal tecrit, halk kitlelerinin egemen sınıfların siyasal etkisinden kurtarılması bağlamında, sözcüğün devrimci anlamında, tarihsel haklılık olarak devrimin “meşruiyeti”ni belirler.

Bu nedenle, demokratik muhalefet hareketinin kendi kendine sahip olması istenilen “meşruiyet” ile devrimin ve devrimci mücadelenin sahip olduğu tarihsel haklılık (“yasallık”), kitleler düzeyinde kavranılmasıyla ortaya çıkan “meşruiyet” birbirine karıştırılmaz ve birbirinin yerine ikame edilemez. Dolayısıyla devrim yapmanın ezilenlerin, sömürülenlerin en temel hakkı olduğunun ifadesi olarak kullanılacak bir “meşruiyet”, herhangi bir siyasal anlayışın kendisini örgütlü bir güç haline getirebilmesi için, oligarşinin açık zor uygulamalarından uzak kalabilmesinin bir ifadesi olarak kullanılamaz. Terzi tutumlar, kitlelerin devrimci bilinçlerini bulanıklaştıracak, onların politik iktidarın devrimci tarzda ele geçirilmesine yönelik hareketlerini düzenin yasallığı için hapsedecektir.

Bugün, “Demokrat!” dergisi çevresinde toplanan bir kısım unsurların ortaya koyduğu yönelim ve politikaların temel yanlıgısı, sadece, kendilerini, çarpıttıkları bir “meşruiyet” kavrayışı etrafında tanımlamış olmaları değildir. Bu kesimlerin yanlıgılarının diğer bir yanı, demokratik devrim mücadelesi olarak iktidar mücadelesini (politik mücadeleyi), mevcut düzenin yasal ya da yarıyasal ilişkileri içinde yürütülen ekonomik-demokratik mücadele haline dönüştürmeleridir. Devrimci politik mücadele ve örgütlenmenin, çeşitli özel nedenlerle ikincil kılınması, bunun yerine ya da bunun için, ekonomik-demokratik mücadelenin öne çıkartılması, kesinkes devrimci mücadelenin bir engeli durumuna gelecektir.

Diğer yandan, “Demokrat!” dergisi temelinde girilen hareketin inisiyatifi elinde bulunduran unsurların, kendi siyasal görüşlerine uygun bir siyasal örgütlenmenin temel (ve hatta tek) aracı olarak “demokratik muhalefetin birliği”ni kullanmaya yönelmeleri, aynı zamanda, bu hareketin özel amaçlar için kullanılmasını getireceğinden zarar, dağıtıcılığı daha da büyük olacaktır. Katıksız bir oportünizm olarak ortaya çıkan bu öznel, aynı zaman da ideolojik bir sapmanın da gelişmesine hizmet edecektir.

Şüphesiz, “Demokrat!” çevresinde yer alan ve bugün kendilerini bir siyasal örgütlenme olarak tanımlamayacaklarını “şimdilik” ilan eden eski DY’lilerin, belirttiğimiz gibi “Öznel” bir amaçları olmadığı ileri sürülebilir ve hatta onların demokratik muhalefet hareketinin geçmişteki durumundan, özellikle de bu hareket için-

* Son yıllarda, eski DY’lilerin kendilerinin kitleler “gözünde” nasıl bir “meşruiyet” kazandıklarını öve öve bitirememelerinin gerçekliği burada aranmalıdır. 12 Eylül öncesinde ülkenin hemen her yerinde, tüm devrimcilerin nasıl bir “meşruiyet” içinde, silahların bile açıkta taşıdıklarını bu kişilerin unutmaları olanaksızdır. Sadece onlar için değil, tüm devrimci sol örgütler için ortaya çıkmış olan bu durum, devlet otoritesinin zaafa uğratılmasının, yani suni dengenin bozulmaya yönelmesinin bir ürünüdür.

de kendilerinin “tekkeci” tutumlarından yeterince ders aldıkları ve özelleştirme yaptıkları söylenebilir. Dolayısıyla, yukarıda ortaya koyduğumuz değerlendirmelerin “öznel” olduğu, 80 öncesi sol içi tartışmaların bir yansıması olarak ortaya çıktığı da iddia edilebilir. Acaba gerçekten öyle midir?

1974-77 döneminde, daha sonraki dönemin DY’li unsurlarının temel kavrayışı, 1971 dönemindeki Öncü Savaşının yaratmış olduğu etkiyi, öncelikle öğrenci hareketi çerçevesinde örgütleyerek, buradan “pişecek” kadrolarla (!) siyasal bir örgütlenmeye yönelmek şeklinde özelleştirilebilir. Günümüzde, “farklı bir parti anlayışını öneriyorduk” diyerek üstünü örtmeye çalıştıkları bu kavrayışlarını, 1977 sonrasında “saflaşma-netleşme-partileşme” şeklinde tanımlıyorlardı.

Bugün, “*basında lanse edilmediği için pek farkına varılmayan bu sessiz girişimciler*”, “*bir (yeniden) bir politik saflaşma ile ifade edilen birlikteliği dayatıyorlar*” diyerek kendilerini “yeniden” tanımlamaktadırlar. Ancak bu kez, geçmişte olduğu gibi üstünde yükselecekleri ve kendi oportünist amaçları için kullanacakları bir Öncü Savaşı pratiği yoktur. Bu nedenle, 1980 sonrasında, THKP-C’nin yaratmış olduğu sempati üzerinde yükselmek durumunda değillerdir. Böylece, kendilerini THKP-C’nin ideolojik-politik çizgisinden “temelli bir kopuş” olarak ifade etme “meşruiyeti” ni ele geçirmişlerdir! Bu yüzden, artık eski DY’lilerin, ister küçük gruplar halinde olsun, isterse bireyler düzeyinde olsun, kavrayışlarının eleştirisi, kesinkes, Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi çerçevesi içinde yapılamaz.

Bizler için sorunun özü, yalın bir tarzda demokratik muhalefetin birliğinin sağlanması değil; demokratik muhalefet ile devrimci politik mücadele arasında doğru bir ilişkinin kurulması ve bu hareketin devrimci politik mücadeleye **tabi** kılınmasıdır. Bu tabiyet, doğrudan doğruya, demokratik muhalefet hareketinin, sömürge tipi faşizm koşullarında, sürekli bir faaliyet olarak varlığını sürdürmesinin olanaksızlığı tarafından biçimlendirilmek durumundadır.

Oligarşinin egemenliğini sürdürmesinin temel yönteminin **siyasal zor** olduğu bugün geribıraktırılmış ülkelerde, bu siyasal zorun askeri biçimde maddeleşmesi ve görünür olması, mevcut üretim ilişkilerine yönelik muhalefetin görüldüğü **yerlerde** ve oligarşiye karşı alternatif bir gücün ortaya çıktığı **zamanlarda** olduğu

deneyimlerle tanıtılmıştır. Bir başka deyişle, oligarşi, emekçi yığınların muhalefetinin topyekün bir muhalefet haline dönüşmesine hiçbir zaman izin vermeyecektir ve daha mevzi halindeyken uygulayacağı zor ile onu sindirmeye çalışacaktır. Gizli faşizm koşullarında, mevcut üretim ilişkilerine ve iktidara yönelik bir siyasal hareket halini almasını engellemeye çalışacaktır. Ne var ki, bu nispi demokratik ortam içinde, ilk bakışta demokratik mevzi ve haklar için mücadele şeklinde görülen demokratik muhalefet hareketi dahi, bir süre sonra oligarşinin kaçınılmaz bunalımları nedeniyle, varlığı devam ettirilmemesi gereken bir unsur haline gelecektir. Böyle durumda, oligarşinin siyasal zorunun, ülke çapında askeri biçimde maddeleşmesinin ortaya çıkması şaşırtıcı olmayacaktır.

Bu nedenlerden dolayı, demokratik muhalefeti, ülkedeki siyasal mücadelenin önüne yerleştirmek; bu hareketi devrimci politik mücadeleden ayırmak, onların bağlantılarını sıradanlaştırmak ve devrimci politik mücadelenin askeri niteliğinin dışlanması için bir araç olarak kullanmak, mevcut düzene karşı tepkisi yükselen kitleleri, oligarşinin siyasal zoru karşısında yalnız bırakmak ve kitleleri oligarşinin insafına teslim etmek demektir. Gelişen ve yükselen olaylar içinde demokratik muhalefetin tümüyle tıkanacağı, buna karşılık oligarşinin siyasal zorunun giderek yoğunlaşacağı bilinmelidir. Demokratik muhalefetin birliğini sağlayarak örgütlenmesi, en geniş demokratik mücadelenin yürütülmesiyle birlikte, proleter devrimci hareketle bütünleşmesi ve Halk Kurtuluş Cephesi içinde yerini almasını gerektirir.

Bu bir yol ayrımıdır, Kendi başına demokratik muhalefet ya da devrimci savaşa tabiyet!

Tespit edilen politik hedeflere yönelik olarak yürütülecek devrimci savaş yanında, en yaygın demokratik muhalefetin yürütülmesi gereklidir. Demokratik muhalefet ve kitle direnişleri, oligarşinin siyasal olarak tecrit edilmesinde önemli araçlardır, ancak **çözücü** değillerdir.

Gerek demokratik muhalefet, gerekse devrimci muhalefet içersinde kitlelere götürülecek temel propaganda, **siyasal özgürlüklerin elde edilmesi** olmalıdır. Devrimin demokratik niteliğinin başında, oligarşinin siyasal zorunun bertaraf edilmesi ve kitlelerin siyasal özgürlüklerine kavuşması gelir.

Türkiye Devriminde Kürt Ulusu

Ülkemizde son yıllarda en çok konuşulan konuların başında Kürt sorununun geldiğini bilmeyen yoktur. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkına sahip olması, bizzat yürütülen silahlı mücadeleyle birlikte güncelleşmiş ve giderek de somut-pratik çözümler üretilmesi noktasına ulaşmıştır. Kimileri, çözümü, reformist bir açıdan ele alırken, kimileri, bunu sosyalist devrim yolu üzerinde bir devrim sorunu olarak ele almaktadır. Her türlü reformist ve emperyalist sistem içi çözümlerin dışlandığı bir yol olarak, devrim yoluyla Kürt ulusal sorunun çözülmesi, Marksist-Leninistlerin enternasyonalist bakış açılarıyla tam bir uyum içindedir.

Bugün Kürt ulusunun yaşadığı devletler içinde, proletaryanın öncülüğünde gerçekleştirilecek bir devrim için koşulların en olgun olduğu yer Türkiye'dir. Türkiye sınırları içinde büyük bir Kürt nüfusu yaşamaktadır, ama bu nüfus içinde, ulus çapında etkili bir küçük-burjuva milliyetçi hareketi henüz tam olarak gelişmemiştir. Kürt küçük-burjuvazisi, feodal-aşiret ilişkilerinin dışına çıktığı oranda, sınıfsal bir mücadele içine girmektedir. Geleneksel olarak yerel güç durumunda olan feodaller ise, etkisizleşme durumlarına bağlı olarak, ya oligarşi ile uzlaşmakta, ya da dinsel ideoloji etrafında kümelenmektedirler.

Kuzey Kürdistan, bu olguların getirdiği devrimci anlamda olumlu öğelerin en gelişmiş olduğu ve devrimci mücadeleye açısından gelişim dinamiklerinin en güçlü olduğu yerdir.

Kuzey Kürdistan'da, bu olguların getirdiği devrimci anlamda olumlu öğelerin önemi, özellikle yeni-sömürgecilik yöntemlerinin Türkiye genelinde gelişmesine ve yayılmasına paralel

olarak, Kürt feodal sınıfların eski güçlerini yitirmeleriyle belirlenmiştir. Kürt feodal sınıfların eski güçlerini yitirmeleri, önemli bir "dini" hareket yaratmıştır.* Eski Kürt feodal egemen sınıfların (özellikle aşiretler düzeyinde) mülksüzleştirilmeleri ya da en azından tam bir mülksüzleşmeye ulaşmadan önce büyük kentlere göçlerin yoğunlaşması, "dinsel ideoloji"nin tarikatlar düzeyinde gelişmesi için uygun bir zemin oluşturmuştur. Aşiretlerin bu tarz, yani yukardan aşağıya dağılması koşullarında, topraktan kopan aşiret üyesi köylüler, sanayi merkezlerinden daha çok, bölgesel düzeyde, kent ve kasabalara yönelmeye başlamışlardır. "Dini ideoloji"nin ve de küçük-burjuva milliyetçiliğinin maddeleşmesinin nesnesi olan bu insanlar, iç dinamiklerle kapitalizm gelişmediğinden, sanayide emekgücü olarak yer alamamaktadırlar. Öte yandan, geleneksel kapalı tarımsal üretimden kopan köylülerin, kentlere göç etmeleriyle beliren sorunları çözecek ya da hafifletecek, kendilerine belli oranda geçim araçları sağlayacak, ne "beyleri" vardır, ne de "devletleri". Böylece onlar, sahipsiz bir kitle haline gelmişlerdir. İşte bu konumda olan kitle ile doğrudan ve geleneksel yollarla ilişki içinde olan "din adamları", küçük-tüccarlar, esnaf kesimleri, onlar üstünde artan oranda yönlendirici ve yönetici güç olmaktadır. 12 Eylül koşullarında ülke çapında örgütlü

* Dinsel hareketin durumunu Türkiye'de yapılan son genel seçimlerin sonuçlarında da görmek olanaklıdır. 1987 Kasım genel seçimlerinde Refah Partisi (RP)'nin genel oy ortalaması %6,9'dur. Bu partinin, ülke çapında en yüksek oy oranı elde ettiği yerler, Diyarbakır I. ve II. seçim çevreleri ile Siirt olmuştur. (Oy oranları, sırasıyla, %22,7; %28,9 ve %24,7'dir.)

ve etkin bir küçük-burjuva reformist hareketinin (düzen sınırları içinde) bulunmaması, tarihsel olarak bölgedeki Kürt küçük-burjuva milliyetçi hareketinin cılızlığıyla birleşerek, bu “dinsel” gücü, “tek kitlesel güç” haline dönüştürmüştür.

Şeriat devleti anlayışının, gerek sınıfları, gerekse ulusları inkâr eden özü karşısında, proletaryanın devrimci mücadelesi, gerek mevcut devletle somutlaşan toplumsal düzene, gerekse “dinsel ideolojiye” karşı tek gerçek alternatif güç durumundadır.

Pragmatik bir anlayışla ya da “fiili ilişkiler” kavrayışıyla, somutun gelişim dinamiklerini değil de, fiili-aktüel güç ilişkilerini ve bunların görece kalıcı öğelerine dayanarak Türkiye Kürdistan’ında bu olguları ele almak ve buna göre politikalar ve ittifaklar oluşturmak yanlıştır. Bu yanlışlık, giderek, “dinsel ideoloji”nin örgütlenmesi olan tarikatçılığın kitlesel bir güç halinde maddeleşmesinin soldan meşrulaştırılmasına ulaşacaktır. Bunun anlamı ise, anti-feodal hedeflerden (“taktik gereği”[!]) vazgeçmektir. (Zaten mezheplere bölünme ve tarikatlara ayrışma, tümüyle feodal ilişkilerin bir ürünüdür. Her biri belli bir feodal yerel gücün çıkarını ifade etmektedir.)

Tüm bu gerçeklere rağmen, çeşitli “güvensizlikler”i ya da devrimci mücadelenin önemli darbeler yemiş olmasını gerekçe göstererek, proletarya adına ayrı mücadeleyi öne çıkarmak, proletaryayı diğer sınıfların çıkarına tabi kılmaktan öte bir anlamı olmayacaktır. Bu noktada, Amerikan emperyalizminin tutumu özel bir öneme sahiptir.

Değişik Kürt küçük-burjuva milliyetçi örgütlerinin ve bireylerinin, emperyalizmle uzlaşma çabaları, günümüzde Amerikan emperyalizminin Kürt sorunu karşısındaki tutumu ile daha da netleşmektedir.

Amerikan emperyalizminin Kürt sorununu, “uluslararası bir sorun”, ama emperyalist sistem içinde tutulacak ve çözülecek bir sorun olarak ortaya konulmasından büyük bir çıkarı vardır. Özellikle Filistin küçük-burjuvazisinin, son yıllardaki uzlaşmacı politikası, bu konuda etkin bir örnek oluşturmaktadır. Bu politika, ulusal sorunun “uluslararası bir sorun” haline getirilmesi ve özel bir uluslararası konferansla çözümlenmesi şeklinde özetlenebilir. Böyle bir çözüm, daha önceleri yaşandığı gibi, Amerikan emperyalizminin ulusların kendi kaderini tayin hakkı konusunda getirdiği “Wilson Prensipleri”yle tam bir uygunluk içindedir. (Son on yıl içinde Amerikan emperyalizminin “Amerikanın Sesi” radyo yayınlarında Kürtçe yayın yapma kararı alması, gelişmelerin ne yönde olacağı konusunda yeni somut veriler sağlamaktadır.)

Bugün Güney Kürdistan’da (Irak sınırları içinde) etkin ve önder güç durumunda olan küçük-burjuvazi, bu yolla sorunun çözümlenmesini planlamaktadır. Bu plan, Amerikan emperyalizmi açısından, Orta-Doğu güç ilişkileri çerçevesinde (ve İsrail’i esas alarak) Kuzey Irak kesiminde kurulacak “bağımsız” bir devleti içermektedir. Baştan emperyalizme bağımlı “bağımsız Kürdistan”, aynı zamanda, Türkiye’deki Kürt sorununun da çözümü olarak tasarlanmaktadır. Türkiye sınırları içindeki Kürt ulusal topluluğu, bu koşullar altında, kısmen toprak olarak yeni kurulacak devlete katılırken, kısmen de “ulusal azınlık” olarak Türkiye sınırları içinde tutulacaktır. (Bu, son tahlilde, kültürel özerklikten başka birşey olmayacaktır.) Bu plan, proletarya ve köylülüğün, doğrudan milliyetçilerin eline teslim edilmesi demektir. Böyle bir planda NATO’nun güneydoğu sınırları önemli bir koz olarak küçük-burjuva milliyetçileri tarafından kullanılmak istenmektedir. Bu da, Türkiye’deki Kürt ulusal topluluğu üzerine pazarlık edilmesi ile eş anlamlıdır. Ancak son gelişen olaylar, özellikle Varşova Paktı’nın dağılma-yönelmesiyle birlikte, bu “koz” da önemli ölçüde devre dışı kalmaya başlamıştır. Bunun yerini hızla Orta-Doğu’daki güçler dengesi sorunu almaktadır.

Bu koşullar altında, proletaryanın tutumu açık biçimde ortaya çıkar. Koşulsuz olarak, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkına sahip olması gerekir. Bu hakkın pazarlık konusu yapıldığı koşullarda, proletarya, bu hakkın koşulsuz olarak tanınmasını savunmayı sürdürür. Bu da, proletaryanın öncülüğünde devrimci bir mücadelenin geliştirilmesiyle olanaklıdır. Bugün, bu olanak, en güçlü biçimde Türkiye’de vardır. Bu yüzden Marksist-Leninistlerin, tüm ilkelere ve pratiklere aykırı olan ayrı örgütlenmesi sona erdirilmelidir. Bu görev, diğer parçalardaki Kürt ulusal hareketinin geleceği açısından, bunun halk kurtuluş hareketi haline dönüştürülmesi açısından da büyük bir öneme sahiptir.

Genel kural olarak, proletaryanın öncülüğünde demokratik halk devrimi mücadelesinin gelişmediği yerlerde ortaya çıkan ya da çıkmak durumunda olan ulusal hareketler karşısında, proletaryanın enternasyonalist tutumunu da belirtmek gerekmektedir. Bu tutum, doğrudan, ulusların kendi kaderini tayin hakkının savunulmasıyla bağlantılıdır. Ancak bu tür hareketlerin desteklenmesi, III. bunalım döneminin ilişki ve çelişkileri tarafından belirlenen koşullamalara bağlıdır. Bu koşullamaları, şu şekilde özetleyebiliriz:

a) Tutarlı bir demokratik hareket olmalıdır. Bir başka deyişle, anti-feodal ni-

teliğın bulunması gerekir;

b) Emperyalizme, özellikle onun yeni-sömürgeciliğine karşı olmalıdır;

c) Ulusal bir hareket olarak, kendine komünist ya da sosyalist bir görünüm verme çabalarında bulunmamalıdır;

d) Komünistlerin kendi özgül amaçları doğrultusunda, özellikle işçi ve köylü kitlelerini bilinçlendirme, örgütlendirme faaliyetlerini ve mücadelesini engellemelidirler.

Bu koşullar altında, salt Kürt-ulusal devrimci hareketini değil, dünyanın her yanındaki ulusal-devrimci hareketlerin desteklenmesi söz konusudur.

Ancak, geri-bıraktınlmış ülkelerdeki anti-emperyalist ve anti-oligarşik halk kurtuluş hareketlerinin desteklenmesi sorunu, aynı koşullamalara sahip değildir. Bu tür mücadeleler, proletaryanın öncülüğünde olduğu anlamda, proleter enternasyonalizmi temelinde ve ilkelerine bağlı olarak desteklenmek durumundadır.

Tüm bunların ışığında, Türkiye'deki proleter devrimci hareket, herşeyden önce Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkına sahip olmadığı koşullarda, mücadelesini yürütürken, meydana gelen sınıfsal ayrışmayı göz önünde bulundurmak zorundadır. Küçük-burjuvazi, bu sınıfsal ayrışma koşullarında tek güvenilir müttefikin proletarya olduğunu görmektedir. Ama kırsal alanlarda, küçük köylülerin özel ilişkileri ve "kişisel bağımlılık"ları nedeniyle, gerek proletaryaya, gerekse kent küçük-burjuvazisine iyi gözle bakmamaktadır. Bu kesimlerin halk kurtuluş hareketine sokulabilmesinin yolu, onların kendi sınıfsal durumlarının ortaya konulmasından ve özel ilişkileri ile kişisel bağımlılık ilişkilerinin kınılmasından geçmektedir. Bu da, anti-feodal mücadelenin yükseltilmesini zorunlu kılmaktadır.

Devrimci proletaryanın Kürt ulusal sorunu karşısındaki tutumunu şu şekilde özetleyebiliriz:

a) Kürt ulusal sorunu, eski sömürgecilik sisteminin tasfiye edildiği koşullarda bile çözümlenmeden kalmış bir sorundur;

b) Ulusların tarihsel olarak ortaya çıkışından bu yana, Kürt ulusu, kendi kaderini tayin hakkına sahip olamamıştır;

c) Bu nedenle, 1923'lere kadar, büyük oranda Osmanlı feodalitesinin içinde kalan Kürt topluluğu, bu tarihten itibaren çeşitli ulusal-devletler arasında bölüşülmüştür;

d) Bölünmüş Kürt ulusu, her bir parçadaki ulusal-devletin erken ya da geç oluşumuna, oluşum biçimine ve sosyo-ekonomik yapısının gelişim düzeyine bağlı olarak ve bu ilişkiler için-

de varlıklarını sürdürmüşlerdir;

e) Her parçadaki eşitsiz gelişim, bütün açısından kısmi oranda feodalizmin çözümlenmesini getirmekle birlikte, Kürt ulusu bütününde egemen ilişkiler feodalizmdir;

f) Parçaların eşitsiz gelişimi ve merkezi devlet otoritelerinin olağanüstü güçlendirilmiş olması nedeniyle, parçalar arasındaki fiili farklılıklar büyümektedir. Bu, artan oranda iktisadi yaşam birliğinin kurulmasını içsel olarak engellemektedir;

g) Parçalar arasındaki eşitsizlikler ve iktisadi yaşam birliğinin bulunmaması, her parçanın, bağlı bulunduğu devlet sınırı içindeki ekonomik, sosyal, siyasal vb. ilişki ve çelişkilerinden birincil düzeyde etkilenmekte ve aynı şekilde etkilenmektedir. Her bir parçadaki Kürt ulusal-topluluğu, devlet bütünlüğündeki milli krizle doğrudan bağlantı içindedir. Dolayısıyla, her bir ülkedeki milli krizin boyutu ve etkisindeki farklılıklar, parçalardaki farklı gelişmelere ve dinamiklere neden olmaktadır. Sınırları hangi düzeyde ele alınırsa alınsın, Kürdistan bütününde ve yalnızca Kürdistan ölçeğinde tek bir milli krizden söz edilemez. Bu nedenle, herhangi bir parçadaki ilişki ve çelişkileri belirleyen milli krizin derinleşmesi ya da gerilemesi, diğer parçalardaki ilişkiler ve çelişkiler üzerinde doğrudan etkide bulunmamaktadır. Bu olgu, her parçadaki farklı tahlillerin gündeme gelmesinin maddi temelini teşkil eder;

h) Her bir parçadaki değişik sınıflar ya da sınıf ittifakları iktidarda bulunduğu için, her parçadaki mücadelenin hedefleri değişmektedir;

i) Ancak, tüm parçalarda emperyalizmin, süreç olarak, az ya da çok egemen unsur olması, tüm parçalarda anti-emperyalist bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır;

j) Özellikle feodalizmin yukardan aşağıya çözümlenmesinin en yoğun olduğu Türkiye'de, Kürt egemen sınıflarıyla Türkiye oligarşisini kesin çizgilerle birbirinden ayırmak olanaksızdır;

k) Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını elde etmesi, bir yandan proletaryanın öncülüğünde ulusal (halk) birliğinin kurulmasını zorunlu kılarken, öte yandan demokratik halk devrimi genel hedefine ulaşılmasını gerektirir;

l) Bütünsel, merkezi, bağımsız ve demokratik bir Kürdistan devleti, uzun ve çeşitli ara aşamalardan geçen bir süreçte oluşturulabilir. Parçalarda tarihsel olarak ortaya çıkan fiili eşitsizlikler yanında, önemli dil ve kültür sorunları bulunmaktadır. Her bir parçadaki ulusal-topluluğun kendi kaderini tayin hakkını elde etmesi zamandaş olmayacaktır. Emperyalistler arası çelişkilerin askeri plana yansımaya olanağının olmadığı bir dönemde, böyle bir zamandaşlık, ancak

bölgede büyük bir devrim ya da ayaklanma ortaya çıktığında olasıdır;

m) Türkiye'deki Kürt köylülüğü içindeki farklılaşmanın geldiği boyut, diğer parçalarla kıyaslanmayacak boyuttadır. Bu gelişmenin köylülerin kendilerini "kişisel bağımlılık"tan kurtulmasını sağlayamadığı yerlerde, devrimcilerin görevi, bu bağımlılığı ortadan kaldırmak olmalıdır. Bu ise, genel siyasal zorun dışında, bölgesel olarak, "iktisadi baskı dışı baskı" güçlerinin bertaraf edilmesiyle mümkündür;

n) Türkiye'de çarpık kapitalizmin gelişme alanları, proletarya saflarındaki ulusal farklılıkları hızla ortadan kaldırmaktadır. Bu ise, proletaryanın birleşik örgütlenme ve mücadelesinin maddi temellerinin olgunlaştığını gösterir;

o) Ulusal ayırım gözetmeksizin, proletaryanın öncülüğünde gerçekleşecek halk devrimi, her ulustan köylülerin de çıkarını ifade eder. Böyle bir devrim için, ulusal ayırım gözetmeksizin, işçi-köylü ittifakını gerçekleştirmek zorunludur. Bu devrim, sınıfsal çelişkilerin belli bir çözüm platformu olduğu için, aynı zamanda, ulusal sorunun da çözüm platformudur;

ö) Demokratik halk devrimi ile kurulacak halk iktidarı, her ulustan işçilerin ve köylülerin iktidarı olacaktır. Bu iktidar, vakit kaybetmeksizin, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tanıyacak ve bu hakkın tam ve eksiksiz kullanılmasını için her türlü önlemi alacaktır;

p) Bu hakkın, devrim koşullarında nasıl kullanılacağı tümüyle Kürt ulusuna ait olacaktır;

r) Kendi kaderini tayin hakkı, ayrımla yönünde kullanılmadığı durumlarda, bölgesel özerklik, Sovyet deneyiminin ışığında en gelişmiş biçimiyle gerçekleştirilecektir.

Marksist-Leninistlerin ve emekçi halkın birleşik ve merkezi örgütlenmesi ve de mücadelesi, bu açıdan stratejik bir sorun ve zorunluluktur. Taktik ittifakların olumsuz stratejik sonuçlar doğurmaması için de, bu kaçınılmazdır. Aksi halde, devrimci halk güçleri dışındaki güçlere dayanmak ya da bu dış kesimlerle kurulacak ittifaklarda devrimin ilkelerinden ve programından tavizler vermek söz konusu olacaktır. Merkezi ve birleşik bir devrimci örgütlenme, belirlenmiş ilkeler, programlar ve devrim stratejisi temelinde ortaya çıkabilir ve gerçekleşebilir.

Türkiye'de ulusal sorunun çözümü ve bu yöndeki mücadele, proletaryanın ve Marksist-Leninistlerin birliğinin ne denli zorunlu olduğunu göstermektedir. Ancak bunun için birlik, işçilerin ve köylülerin devrim ittifakı kapsamında ve geniş ölçekte kavranılması zorunludur.

"Birlik gereğini ne kadar çok kavrar-sak, tam birlik olmadıkça otokrasiye karşı uyumlu bir saldırıya girişmenin

olanaksızlığına ne kadar daha fazla inanırsak, bizim siyasal sistemimizde merkezi bir mücadele örgütüne gerek olduğu o kadar daha çok ortaya çıkacak ve bizler 'basit', ama aldatıcı ve temelde alabildiğine yanlış olan çözümlerle tatmin olmaya okadar az eğilim göstereceğiz. Birbirimize yabancılaşmanın verdiği zararlar kavranmadıkça, proletarya partisi kampında bu yabancılaşmaya, her ne pahasına olursa olsun, kesinlikle son verme isteği taşımadıkça, 'federasyon' için incir yaprağına hiç gerek yoktur; ilgili 'ta-raflardan' birinin çözümü gerçekten arzulanmadığı bir sorunu çözmeye çalışmanın hiçbir yararı yoktur. Durum bu olduğuna göre, otokrasi tarafından ezilen bütün ulusların proletaryasının otokrasiye ve giderek daha fazla birlik haline gelmekte olan uluslararası burjuvaziye karşı verdikleri mücadelede, başan için merkezîyetçiliğin temel zorunluluk olduğunu, bırakalım, deneyimlerden ve asıl hareketten çıkartılacak dersler kanıtlasın." (Lenin)

Tüm bu gerçeklerin ve deneyimlerin açık bir biçimde ortaya koyduğu olgulara rağmen ve son aylarda Kürt kitleleri içinde önemli bir hareketlilik ortaya çıkmışken, hâlâ eski hatalar yinelenmekte ya da Kürt ulusal sorunu karşısında "çıkarıcı" yaklaşımlar, ilkesiz tavırlar ve politikalar varlığını sürdürmektedir. Bunlar içinde en önemlisi (ve belki de en tehlikeli sonuçlar doğuracak olanı) "destekçilik" politikalarıdır.

Çeşitli gerekçelerle, ama asıl olarak Türkiye'de devrimci mücadelenin 12 Eylül sonrasında karşılaştığı büyük ve zorlu sorunların aşılmasında hiçbir etkinlik gösteremeyenler, uzun süreden beri "Kürt ulusal hareketi"ni desteklemeyi eylemlerinin asıl muhtevası olarak formüle etmektedirler. Kürtler'in ayrı bir ulus olduğu gerçeğinden yola çıkarak, yani böyle bir doğrudan hareket ederek, Türk ve Kürt "ulusal" mücadelesinin **ayrı** örgütlenmesi temelinde sürdürülüşünü veri alarak ve bunun gerekliliğini "pratik"le tanımlayarak, Kürt ulusunun kaderini tayin etme hakkını elde etmek için bizzat kendi güçleriyle sürdürdüğü mücadelesini "destekleme" görevini, "Türk solu"nun "en temel" ve "en demokratik" görevi olarak ilan eden çevrelerin bu politikaları, sözcüğün tam anlamıyla, Kürt halkının devrimci mücadelesini yalnız bırakmaktan başka bir anlama gelmemektedir. Sınırlandırılmış bir bölgede, kendi özgüçleriyle süren bir mücadelenin, yalın bir "destekleme" politikasıyla ele alınması, pratikte, bu mücadelenin "dış destekçisi" olmaktan başka bir sonucu olmadığı, bu-

gün yeterince açıklık kazanmıştır.

Uluslararası planda, herhangi bir ülkenin Marksist-Leninistlerinin, proleter ya da ulusal-devrimci “dış” bir ülkenin ya da ulusun yürüttüğü mücadele karşısındaki konumunu (çok az farklılıklarla) ülkemiz solunun konumu haline getirmek, Kürt halkının devrimci mücadelesini oligarşik yönetim karşısında yalnız bırakmak olduğu, yeterince açığa çıkmıştır. Üstelik, bu tür “destek” politikaları, aynı zamanda, oligarşinin askeri gücü karşısında yalnız bırakma anlamına gelmektedir.

Bu tür anlayışların yarattığı en önemli sonuçlardan birisi de, Türk ve Kürt halkının birbirinden uzaklaştırılması ve her birinin kendi “ulusal” sorunuyla başbaşa bırakılmasıdır.

Sorun, işçi ve köylülerin, ulusal köken ayrımı yapılmaksızın, ama ulusal sorunların da özel bir yere sahip olduğu bir mücadele içinde birleştirilmesidir. Kuzey Kürdistan’da yürütülen silahlı mücadele ve bunun karşısında oligarşik yönetimin bu bölgede yürüttüğü kuşatma ve tenkil politikalarını abartarak, buralarda devrimci mücadeleyi örgütlemenin “legal” olanaklarının bulunmamasını gerekçe yaparak, buralardaki faaliyetleri “askıya” alan bir anlayışın, kendini “demokrat” ya da “enternasyonalist” olarak sunma gayretleri içinde olmasına şaşırılmamalıdır. Devrimci görev, ülkenin her yanında, işçilerin ve köylülerin bulunduğu her yerde, devrimci mücadeleyi örgütlemek ve yürütmekken, oligarşik yönetimin, Kürt nüfusun yoğun olarak yaşadığı ya da silahlı mücadelenin sürdürüldüğü yerlerde uyguladığı kuşatma ve tenkil politikaları karşısında çaresizlik göstermek ve bunu, “ulusal hareketi destekleme” gösterileriyle gizlemek, teslimiyetçilik ve pasifizmden başka birşey değildir.

Bugün, Kuzey Kürdistan kesiminde kitlelerle “alışlagelen” yollarla, yani legal ilişkiler ağı içinde, merkezi-periyodik yayın organıyla bağ kurmak ve buna paralel olarak, bu kitleleri ekonomik-demokratik mücadeleler içinde örgütlemek ve harekete geçirmek olanaksızdır. Bu bölgelerde, **kitlelerle temas kurmanın**, onları geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyası ile

devrim saflarına kazanmanın temel mücadele metodu **silahlı propagandadır**.

Günümüzde, bu bölgelerde, PKK’ye karşı alternatif bir “silahlı güç” oluşturma anlayışları ne denli yanlışsa, aynı oranda, bu bölgelerde devrimci mücadelenin sürdürülmesini PKK’yle sınırlandırmak ve tümüyle “destekleme” ile dışsallaştırmak da yanlıştır. Ancak her devrimci örgütlenme, kendi ilke ve programı çerçevesinde mücadele yürütmek durumundadır. Bu mücadelenin koşullara uygun olarak sürdürülmesiyle, bu hedeflere ulaşılması olanaklıdır. Silahlı propagandayı temel alan devrimci bir örgüt, taktik ve stratejik rotalarına uygun olarak, halk kitlelerinin mücadelesini her alanda ve her bölgede yürütmek zorundadır. Bu zorunluluk, şehir gerilla savaşıyla eşgüdümlü olarak faaliyette bulunan kır gerilla savaşı temelinde politikleşmiş askeri savaşın yürütülmesi demektir.

Anti-oligarşik mücadelenin bir parçası olarak, ülkenin değişik bölgelerinde yeni gerilla cephelerinin açılması, silahlı propagandanın kırsal alanlarda sürdürülmesi için gereklidir. Ancak, bu yeni gerilla cepheleri, hiçbir biçimde, mevcut silahlı mücadelenin bir “alternatifi” olmayacağı gibi, devrimci mücadelenin belli bir ulusallıkla sınırlandırılması da olmayacaktır. Yeni gerilla cephelerinin açılması, şüphesiz, oligarşinin askeri güçleri karşısında, benzer amaçlar için mücadele eden güçlerin, taktik planda da olsa, yalın olarak askeri alanla sınırlandırılma da, belli bir ilişkisini ve karşılıklı dayanışmasını gerektirebilecektir. Bu tür ilişkilerin stratejik sonuçlar doğurması, ancak, yukarıda ortaya koyduğumuz ilkeler temelinde ve onların pratiğe geçirilmesine bağlı olarak söz konusu olacaktır. Bunun ötesinde, askeri savaşın “teknik” gereksinmelerinden yola çıkarak, “dışsal” destekleme politikalarının onaylanması olanaksızdır. Bu açıdan, revizyonist bir anlayışa sahip olan, ama silahlı mücadelenin yaratmış olduğu sempatiyi görerek, kendi revizyonistliklerini gizlemek isteyenlerle kurulan ilişkiler, ideolojik-politik bir temele oturtulmadığı sürece, yukarıda işaret ettiğimiz olumsuzlukların gelişmesine hizmet edeceği unutulmamalıdır.

Belge

THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi'nin 11.1.1981 tarihli kararını* tarihsel bir belge olarak yayınlıyoruz. Bu belgede yer alan ihraç edilen kişi adları, THKP-C/HDÖ-Genel Komitesi'nin karar ile sadece baş harfleriyle yazılmıştır.

Ülkemizin mevcut durumuna bakıldığında, gördüğümüz tablo, Marksist-Leninistler tarafından iyi tahlil edilip, hedefler doğru tespit edilip ve ezilen halkların kurtuluş mücadelesine de gerçekten önderlik yapma kararlılığına sahipsek, mevcut durumun lehimize olduğunu söylemek mümkündür.

Hareket olarak, askeri politik formasyondan geçmiş (asgari de olsa) azımsanmayacak bir enerjiye sahip olduğumuz gerçeği görülecektir. Var olan kadroların Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'ni hayata geçirebilmesi için lojistik destek sağlayabilecek ve nicel olarak büyük bir potansiyel teşkil edecek kararlı unsurlara sahiptir. Politik savaşın devamı için gerekli olan teknik olanaklar mevcut duruma tavrı alabilmemiz için yeterli sayılabilir.

Hakim sınıfların ezilen sınıflar üzerinde uyguladığı siyasi zor, tekeli burjuvazinin içine düştüğü iktisadi-siyasi çıkmaz sonucu, 12 Eylül'den sonra, siyasal zorunu askeri zor biçiminde maddeleştirmek zorunda kalmıştır. Silahlı propagandayı hayata geçirip, ürünlerinin toparlanabilmesi için, gördüğümüz gibi, objektif durum lehimize dir.

Kısaca özetlersek, ülkemiz hakim sınıflarının hırçınlaşması, saldırgan yüzünü iyice göstermesi objektif şartların (iktisadi ve siyasi kriz içinde oluşunun maddi temelini oluşturur) silahlı propaganda için tam olgunlaştığını gösterir. Lehimize olan objektif durumu teorik olarak değerlendirilip, teorik değerlendirmeleri pratiğe geçiremiyorsak (olanaklar olduğu halde) pasifizmin batağına düştüğümüzü somut olarak görmüş oluruz. Günümüzde hareketimizin tepesine çöreklenmiş pasifistlerin varlığı sonuç budur.

Hareketimizin tarihsel gelişimine bir göz attığımızda, hareketin temelinden günümüze kadar, ihtilâlcî, politik ve askeri kadroların sürekli olduğunu görmemiz mümkün olacaktır. Günümüz şartlarını değerlendirebilen, bunun karşısında komünist sorumluluğu duyan yoldaşlarımızın bu gidişe dur demeyi (pasifizme), ezilen sınıflar üzerinde uygulanan iktisadi ve siyasi zor karşısında devrimci sorumluluk duyduklarından, görev bilmişlerdir. Örgütsel gücümüzü halkımızın çıkarları için kullanmada engel teşkil eden, pasifist, hizipçi ve var olan ihtilâlcî kadroları yok etmek isteyen, hareketin tepesine çöreklenmiş, tekkeci, kariyer şaşkınlı M..., S... adlı kişilerin anlayışlarını savunan içerdeki pasifist, sağ ekonomist çizgi izlemeye karar verenlerle hiçbir örgütsel ilişki kalmamış; yetkileri, sorumlulukları süresiz olarak ellerinden alınarak ihraçlarına karar verilmiştir.

Bu kararın alınışına bilinçli olarak gelmediklerinden (toplantı ve randevu verilmesine rağmen) karar gıyaplarında alınmıştır.

Örgütümüzün 77 Ağustos'undan günümüze kadar olan bölümü incelendiğinde, bu pasifistlerin hep mücadeleden kaçtıkları, kişisel çıkarlarını örgütsel çıkarılardan daha ön plana aldıkları, sorumluluktan uzak, devrimci olmayan, demagoji ve Marksistlere yakışmayan fırsatçı zekâsı ile ve diğer pasifistlerin de yardımıyla hareketin tepesine kadar gelebilmeyi başardıkları görülecektir.

Harekete girdiğinden bugüne kadar işlediği suç ve hatalar somut olarak görülmüştür.

1) 77-Ağustos darbesinden sonra oluşturulan yapılanmada, bilinçli olarak yer almayarak mücadeleden kaçmak;

2) Kariyerine, kişisel çıkarlarına, pasifist amaçlarına ulaşmak için FELEK yoldaşın ihracında önemli rol almak;

3) HDÖ-Acil ayrımından sonra Merkez Komiteye girip, birbuçuk yıl mevzi-lenme yapıyoruz paravanası ile kadroları oyalamak;

4) Feodal bir ilişkinin önünde toplantı yaparak, bir kadronun yakalan-masına, onun çözülmesi ile, askeri ve politik olarak birer bölge sayılan yol-daşların düşmesine sebebiyet vermek;

5) Hareketin motoru olan, ekonomik-demokratik alanı ve Cephe platfor-munu mücadele biçimi saymayarak görev almamak;

6) Daha sonra Cephe'yi üstlenmiş gözükerek, bu mekanizmanın işletilmesi yerine hizip çalışmalarına devam etmek;

a) Kadro bağlarını kesmek,

b) Kadro gelişimini engellemek,

c) İstihbarat ağlarını çalıştırmamak,

d) Temel mücadelenin sürmesi için Cephe' nin yerine getirmesi gereken teknik eksiklikleri temin etmemek,

e) Dolayısıyla en basit eylemden en karmaşığına kadar tümünü önder ka-droların omuzlarına yıkmak ve Ziya Erdönmez yoldaşın düşmesine neden ol-mak;

7) Hareketin tepesine kadar gelen bir haini, namussuzluklarını görmesi-ne rağmen, gereken komünist tavrı koymamak ve önder kadroların yok edil-mesine fırsat vermek;

8) İçeride ve dışarda, kadroları politik olmak-askeri olmak gibi kamplara ayırarak, kadrolar arasında güvensizlik yaratarak, hizip çalışmalarına devam etmek;

9) Mevcut duruma ve şehit yoldaşların anısına tavır alınması yerine, haya-li istihbarat raporları ile aylarca kadroları uyutmak;

10) Kariyerini korumak, pasifist anlayışını hayata geçirebilmek için, hizip çalışmalarını daha rahat devam ettirebilmek için, kafa yapısı aynı olan bir haine hareketin herşeyini teslim etmek (K...);

11) Kadroların eleştirisi ve özeleştiri haklarını ellerinden almak, hesap verme çağrıldığı toplantıya ve randevulara gelmemek vb.

THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi, bu suçları somut olarak görülmüş M.... ve S....'nin (aynı suçları ortak işledikleri tespit edildiğinden) her ikisinin de ör-gütten ihracına karar vermiştir.

THKP-C/HDÖ
İSTANBUL İL KOMİTESİ
11. 1. 1981

* THKP-C/HDÖ-İstanbul İl Komitesi'nin bu kararı, daha sonra Genel Komite tarafın-dan Şubat 1981 de ele alınmıştır. O tarihte cezaevinde bulunan ve kararda adları geçen kişilerle, gerek organik ilişkisi bulunan, gerekse onların bu tutumlarına çeşitli neden-lerle de olsa katılan ve sürdüren unsurların da ihraç kararında bilinen adları ile yazı-larak yayınlanmasına karar verilmiştir. Ayrıca metne, "pratikte sağ-ekonomist düşün-ceyi hareketimize hakim kılmaya çalışan küçük-burjuva entelektüelleri" cümlesinin eklenmesi uygun görülmüştür. Böylece yukarıda adları yazılı iki kişi ile birlikte, C.... , S.... , T.... ve O.... adlı kişilerin de örgütten ihraç edildikleri duyurulmuştur.

1986 ve 1988 yıllarında bu ihraç kararları Genel Komite'nin bir gündemine alınmış; ancak yeniden değerlendirme yapabilmek için gerekli koşulların var olmadığı ve adı geçen kişilerin tek tek herhangisi bir olumluluk göstermediği tespit edilerek, gün-dem-den çıkartılmıştır.

İdeolojik-Politik Eğitim İçin Kaynaklar

Burada yer alan kaynaklar, Marksist-Leninist asgari formasyon bağlamında ele alınmıştır. Salt bilgi elde etmenin bir yolu olan bu kaynak kitaplar ve metinler Marksist-Leninist kadroların politik eğitiminde özel bir yere sahiptir. Genel olarak Marksist-Leninist ideolojinin kavranılması için olduğu kadar, özel olarak Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi'nin ve THKP-C'nin ideolojik-politik çizgisinin kavranılması açısından da asgari Marksist-Leninist formasyona sahip olmak gerekmektedir.

Verilen kaynaklar dikkatli bir biçimde incelenecek olursa, temel amacın, kadroların politik eğitimi olduğu görülür. Böyle bir eğitim, aynı zamanda, eğiticinin de eğitilmesini kapsar ve kaynakların kavranılmasında olduğu kadar, sistemli bir eğitim çalışmasının yürütülmesinde de özel bir yere sahiptir.

Kaynak metinlere ilişkin olarak bir anımsatma daha yapmak istiyoruz. Burada yer alan metinlerin önemli bir kesimi Marksist-Leninist klâsikleri oluşturmaktadır. Bunların dışında Marksizmin-Leninizmin ustalarının yazmış olduğu pek çok metin bulunmaktadır. Bunların bir bütün olarak ele alınması ve okunması, zaman içinde, kadroların gerçekleştirecekleri bir faaliyet bütünlüğünü oluşturur.

A.

DIYALEKTİK VE TARİHİ MATERYALİZM

STALİN

Diyalektik ve Tarihi Materyalizm

POLİTZER

Felsefenin Temel İlkeleri

ENGELS

Doğanın Diyalektiği

ENGELS

Anti-Dühring

LENİN

Materyalizm ve Ampriokritisizm

MARKS

Ekonomi Poliğin Eleştirisine Katkı-Önsöz

ZUBRİTSKİ, MİTROPOLSKİ, KEROV

İlkel Toplum, Köleci Toplum, Feodal Toplum

MARKS-ENGELS

Alman İdeolojisi

B.

EKONOMİ-POLİTİK ÜZERİNE

NİKİTİN

Ekonomi-Politik

MARKS

Kapital I-II-III

LENİN

Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi-Giriş

LENİN

Emperyalizm

ENGELS

Anti-Dühring

MARKS

Ücret, Fiat ve Kâr

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I
(Birinci Bölüm)

C.

MARKSİST-LENİNİST DEVLET TEORİSİ

ENGELS

Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni

ENGELS

Anti-Dühring

(Zor Teorisi Bölümü)

LENİN

Devlet ve İhtilâl

MARKS

Louis Bonaparte'ın 18. Brumaire'i

MARKS

Fransa'da Sınıf Savaşları

MARKS

Fransa'da İç Savaş

S. W. MOORE

Devlet Kuramı

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Oligarşi

D.

MARKSİST-LENİNİST DEVRİM TEORİSİ

STALİN

Leninizmin İlkeleri

MAHİR ÇAYAN

Kesintisiz Devrim-I

ENGELS

Almanya'da Devrim ve Karşı Devrim

LENİN

İki Taktik

LENİN

Moskova Ayaklanmasından Alınacak Dersler

LENİN

Gerilla Savaşı

LENİN

Nisan Tezleri-Ekim Devrimi

LENİN

Proleterya Devrimi ve Dönek Kautsky

LENİN

Sosyalizm ve Savaş

LENİN

İşçi Sınıfı ve Köylülük

LENİN

"Sol" Komünizm

E.

MARKSİST-LENİNİST ÖRGÜTLENME ANLAYIŞI

LENİN

Nereden Başlamalı?

LENİN

Bir Yoldaşa Mektup

LENİN

Ne Yapmalı?

LENİN

Bir Adım İleri İki Adım Geri

SBKP (B) Tarihi

MAHİR ÇAYAN

Kesintisiz Devrim-I

F.

HALK SAVAŞI TEORİSİ ÜZERİNE

MAO ZEDUNG

Seçme Eserler I-II-III-IV

GİAP

Halk Savaşının Askeri Sanatı

GİAP

Vietnam Demokratik Halk Devrimi

LİN PİAO

Yaşasın Halk Savaşının Zaferi

W. POMEROY

Gerilla Savaşı ve Marksizm

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I
(İkinci Bölüm)

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Eylem Kılavuzu-III

G.**GERİLLA SAVAŞI ÜZERİNE****CHE GUEVARA**

Siyasal Yazılar

CHE GUEVARA

Askeri Yazılar

CHE GUEVARA

Gerilla Savaşı: Bir Yöntem

R. DEBRAY

Devrimde Devrim

R. DEBRAY

Latin Amerika'da Uzun Yürüyüş

R. GOTT

Latin Amerika'da Kır Gerillası

J. QUARTIM

R. Debray'ın Eleştirisi

J. QUARTIM

Brezilya'da Diktatörlük ve Silahlı Mücadele

H. BEJAR

Peru: 1965

D. BRAVO

Milli Kurtuluş Cephesi

F. CASTRO

F. Castro Konuşuyor

W. POMEROY

Gerilla Savaşı ve Marksizm

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Türkiye Devriminin Acil Sorunları-I

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Eylem Kılavuzu-III

H.**POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ ÜZERİNE****MAHİR ÇAYAN**

Aren Oportünizminin Niteliği Üzerine

Revizyonizmin Keskin Kokusu I-II

Sağ Sapma, Devrimci Pratik ve Teori

Yeni Oportünizmin Niteliği Üzerine

ASD'ye Açık Mektup

Devrimde Sınıfların Mevzilenmesi

Kesintisiz Devrim-I

Kesintisiz Devrim II-III

THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Mevcut Durum ve Devrimci Taktiğimiz-I

Eleştiriler Üzerine

THKP-C/HDÖ ve Tarihsel Gelişim

PASS ve DG-Y Oportünizmi I-II

Gerilla Savaşı Üzerine

"Yeni" Oportünizm Üzerine

THKP Programı

THKC Programı

THKP-C/HDÖ ve 15 Yıl

"BDS": Bir Pragmatik Sapma

PASS ve Devrimci Taktiğimiz

I.**DEĞİŞİK KONULAR ÜZERİNE****THKP-C/HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ**

THKP/HDÖ ve THKC/HDÖ Tüzükleri

Ulusal Sorun Üzerine

Gramsci Üzerine

Revizyonizmin Revizyonu

LENİN

Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı

Emperyalist Ekonomizm

Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Savaşları

MARKS-ENGELS

Seçme Yapıtlar I-II-III

MARKS

1844 El Yazmaları

Felsefenin Sefaleti

STALİN

Leninizmin Sorunları

Son Yazılar

Marksizm ve Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu

ENGELS

Doğanın Diyalektiği

MARKS

Kapital I-II-III

Devrim Yolu Engebelidir, Dolambaçlıdır, Sarptır; Onyılların Mücadelesidir.

“Ülkemizde pasifistler, özellikle şunu söylemektedirler. ‘Yapılan eylemler kitlelerde sempati yaratıyor, ama hepsi bu kadar...’

Doğrudur. Kitleler bizlere karşı sempati duymalarına rağmen, henüz aktif olarak desteklemiyorlar ve mücadelenin içine girmiyorlar. Bu son derece doğaldır. Ne bekleniyordu yani? 5-6 askeri eylem sonucu, kitlelerin ayaklanıp, ülkede devrim yapması mı?

Bu, pasifistlerin devrimci mücadeleyi, kısa bir süreç olarak görmelerinin ve sosyal oluşumdan habersizliğinin bir kanıtıdır.

Biz bugüne kadar şunu söy-

ledik ve hâlâ da söylüyoruz: Devrim yolu engebelidir, dolambaçlıdır, sarptır; onyılların mücadelesidir. Bugün henüz savaşın başındayız. Ve Henüz mayalanma aşamasında kitlelerin bu sempatisi bile silahlı devrim cephesi için büyük bir kazançtır. **Çünkü desteğin yolu sempati ve güvenden geçer.** Kitle önce silahlı devrim cephesine sempati duyacaktır. Ama gözünde büyüttüğü merkezi devlet otoritesinden dolayı, silahlı devrim cephesinin ezileceği düşüncesi ile eylemleri tereddüt ve büyük merakla izleyecektir. Gerilla savaşının başarı ile yürütülmesi üzerine görecektir ki, silahlı

devrim cephesi önemli bir güçtür; yıkılmaz ve yok olmaz. O zaman sempati güvene dönecektir. **Bu ikinci evredir.** Güvene dönmesi, çoğunluğun desteğinin kazanılması demek değildir. Ancak gerilla savaşı devamlı ve istikrarlı kılındıktan sonra, güven yavaş yavaş desteğe dönecektir.

Herşey bizim kararlı, inançlı ve tutarlı savaşçılığımıza bağlıdır. Hiçbir zaman yılmamalıyız. Darbeler ve bozgunlar yılgınlık değil, tam tersine devrimci inanç ve öfkemizi bilemelidir. Daha tutarlı ve daha az hatalı savaşmamızı sağlamalıdır.”